

UNIVERZA V LJUBLJANI

FAKULTETA ZA ŠPORT

Športno treniranje

Rokomet

**ANALIZA IGRE SLOVENSKE ŽENSKE MLADINSKE
ROKOMETNE REPREZENTANCE NA SP 2008 V
MAKEDONIJI**

DIPLOMSKO DELO

MENTOR:

izr.prof.dr: Marko Šibila

SOMENTOR:

asist.dr.Marta Bon

RECENZENT:

doc.dr. Primož Pori

Avtor dela

JOŽE PERČIČ

Ljubljana, 2009

Posebej se zahvaljujem somentorici dr. Bon Marti za pomoč in vse koristne informacije pri nastajanju diplomske naloge. Za pomoč se zahvaljujem tudi dr. Marku Šibili. Zahvala gre tudi dekletu in staršem, ki so me v vseh letih študija podpirali in vzpodbujali.

Ključne besede: rokomet, analiza igre, ženska mladinska reprezentanca Slovenije

ANALIZA IGRE SLOVENSKE ŽENSKE MLADINSKE ROKOMETNE REPREZENTANCE NA SP 2008 V MAKEDONIJI

Jože Perčič

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport, 2009

Športno treniranje, rokomet

**Število strani: 70; število preglednic: 17; število grafov: 8; število virov: 15
število prilog: 0**

IZVLEČEK

Predmet diplomskega dela je bila analiza igre slovenske ženske mladinske rokometne reprezentance v prvem delu svetovnega prvenstva v Makedoniji 2008 za mladinke. Ob tem smo napravili tudi analizo igre njenih nasprotnikov v skupini (Nemčija, Islandija, Madžarska, Romunija).

Namen dela je bil na osnovi kvantitativnih in kvalitativnih podatkov o igri naše mladinske reprezentance na izbranih tekmah podati smernice za nadaljni razvoj modela rokometne igre slovenskih ženskih rokometnih reprezentanc v mlajših starostnih kategorijah. Želeli smo tudi prispevati k razjasnitvi dejstva, da so slovenske reprezentančne selekcije razmeroma uspešne v mlajših starostnih kategorijah in manj, ko se približujejo absolutni kategoriji.

Reprezentativni vzorec predstavljajo igralkе slovenske mladinske ženske rokometne reprezentance, ki so nastopile na SP 2008 v Makedoniji. V vzorcu spremenljivk smo zajeli tehnično-taktične aktivnosti, ki so uveljavljene za spremljanje modela igre v sodobnem rokometu. Statistične podatke o pogostosti pojavljanja posameznih igralnih parametrov na tekmah smo dobili na podlagi uradnega beleženja, ki ga med tekmovanjem opravljajo usposobljeni merilci IHF z ustreznim računalniškim programom s pomočjo sprotnega zapisovanja na posebej pripravljen formular in s pomočjo kasnejšega dodatnega pregleda tekem na video posnetkih.

Glavne ugotovitve so, da so slovenske igralke strelsko manj učinkovite kot igralke najboljših reprezentanc in manj učinkovite v napadu na postavljeno obrambo. Generalno spremljamo trend rezultatskega nazadovanja s starostnim napredovanjem. Na osnovi spremljanja uvrstitev, razgovorov s strokovnjaki, ki vodijo reprezentance v Sloveniji in v drugih državah, bi lahko sklepali, da prezgodaj začnemo z igralsko specializacijo in igralke zgodaj dosežejo zgornjo mejo. V obdobju prehoda v člansko kategorijo niso sposobne napredovati tako kot igralke, ki so imele bolj postopni igralski razvoj. Te ugotovitve bi morali vključiti v model dela z reprezentancami in prilagoditi metodiko treniranja v mlajših reprezentančnih in klubskih selekcijah.

ABSTRACT

The graduation thesis deals with the analysis of the Slovene women's junior nation handball team plays in the first part of the Women's Junior World Handball Championship Macedonia 2008. Also an analysis of the play of team's competitors in the group (Germany, Iceland, Hungary, Romania) is made.

Main goal of the thesis is to provide directions for future development of the model of handball play of Slovene women's handball national teams in junior categories. The research is based on qualitative and quantitative data of the national junior team's play in chosen matches. One of the goals is also to contribute to clarification of the fact that Slovene national teams are relatively successful in junior categories and less successful after being closer to absolute categories.

Sample used for the analysis consists of handball players of Slovene women's junior national team representing Slovenia at Women's Junior World handball Championship Macedonia 2008. Variables include technical and tactical activities established for monitoring the model of the play in modern handball. Statistical data about frequencies of certain parameters of the matches were obtained through official recording of results, performed by IHF qualified staff with the IHF's software

for the statistics system, updating data on special form sheets and additional rewatch of the video recorded matches.

Main conclusions of the thesis are: Slovene players are less effective in shooting as are players of the best national teams and less effective in offense when competitor's defense is already set. On general, trend of regression of the results in correlation with player's ageing is being monitored. Based on results and interviews with the professionals leading national teams in Slovenia and in other countries one could conclude that in Slovenia specialization of the players is realized too soon and our players reach their limit early in the career. After moving to adult category they do not have the ability to develop as much as those whose development in the past has been less intense. It is essential that these findings are incorporated into the model of work for future national teams and also to adjust the methods of training for junior national teams and clubs.

KAZALO

1 UVOD	10
1.2 ZNAČILNOSTI SODOBNEGA MODELA ROKOMETNE IGRE	11
2 PREDMET IN PROBLEM RAZISKAVE	15
2.1 Opis posameznih faz rokometne igre	16
2.1.1 Posamični ali individualni napad	16
2.1.2 Skupinski protinapad	17
2.1.3 Moštveni protinapad	17
2.1.4 Hitro izvajanje začetnega meta	18
2.1.5 Napad proti conski obrambi	18
2.1.6 Igra ob številčnem neravnovesju (največkrat z enim igralcem več ali manj)	19
2.2 Model selekcioniranja	19
2.2.1 Zamišljen model testiranja na reprezentančni ravni (Šibila, 2000)	23
3 CILJ NALOGE	28
4 METODE DELA	29
4.1 Vzorec merjencev	30
4.2 Vzorec spremenljivk	32
4.3 Način zbiranja podatkov	37
4.4 Metode obdelave podatkov	37
5 ANALIZA IN REZULTATI	38
5.1 Potek pripravljalnega obdobja in kvalifikacij za žensko mladinsko svetovno prvenstvo v Makedoniji	38
5.2 Prikaz poteka dogajanja na sp v makedoniji	39
5.3 Analiza Igralne učinkovitosti	42
5.3.1 prva TEKMA – SLOVENIJA : NEMČIJA	43
5.3.2 DRUGA TEKMA – ISLANDIJA : SLOVENIJA	46

5.3.3 TRETJA TEKMA – SLOVENIJA : MADŽARSKA	49
5.3.4 ČETRТА TEKMA – ROMUNIJA : SLOVENIJA.....	52
6 INTERPRETACIJA IZBRANIH REZULTATOV	55
6.1 Skupna uspešnost po štirih odigranih tekmah	55
6.2 Igra v fazi protinapada.....	58
6.3 Igra v fazi napada na postavljeno consko obrambo.....	59
6.4 Igra ob številčnem neravnovesju.....	60
6.5 Igralni čas v odstotkih.....	61
7 ZAKLJUČEK in SMERNICE	61
8 LITERATURA	68

KAZALO SLIK

Slika 1: Reprezentanca Slovenije.....	16
Slika 2: "prva žoga".....	25
Slika 3: Model reprezentančnih selekcij RZS (Bon, Čuk, 2004).....	26
Slika 3: Krhlikar, Jankovič, Varlec	32
Slika 4: Urška Vidic.....	35
Slika 5: Tamara Mavsar.....	37
Slika 6: Napad	41
Slika 7: Učinkovitosti med Slovenijo in Nemčijo	43
Slika 8: Taktika	45
Slika 9: Odstotek učinkovitosti na tekmi Islandija in Slovenija	46
Slika 10: Sanja Gregorc.....	49
Slika 12: Odstotkovna učinkovitost Romunije in Slovenije	53
Slika 13: Skupna uspešnost Slovenk v odstotkih	56
Slika 14: Igralec več, igralec manj.....	60
Slika 15: Igralni čas	61
Slika 16: Slovenska reprezentanca	67
Slika 17: Premalo prepričljivo	67

KAZALO TABEL

Tabela 1: Prikaz sposobnosti in značilnosti ter testov – meritev z razširjeno testno baterijo (kriteriji in norme)	22
Tabela 2: Model usmerjanja in selekcioniranja v rokometu (prirejeno za rokomet po Dežman, 1998), Šibila, (2000).	28
Tabela 3: Seznam nastopajočih igralk na Svetovnem mladinskem prvenstvu v Makedoniji 2008	31
Tabela 5: Vzorec spremenljivk	33
Tabela 6: Seznam predtekmovalnih skupin na SP v Makedoniji 2008, ...	40
ki so bile predmet analize	40
Tabela 7: Končna razvrstitev držav na SP v Makedoniji	41
Tabela 9: Učinkovitost na tekmi med Nemčijo in Slovenijo	44
Tabela 10: Statistični podatki o napadu	45
Tabela 11: Igralna učinkovitost med Islandijo in Slovenijo	47
Tabela 12: Statistični podatki o napadu	48
Tabela 13: Igralna učinkovitost med Slovenijo in Madžarsko	50
Tabela 15: Igralna učinkovitost na tekmi med Romunijo in Slovenijo.....	53
Tabela 16: Statistični podatki o napadu	54
Tabela 17: Skupna učinkovitost po 4 tekmah.....	57
Tabela 18: Skupna učinkovitost napada po 4 tekmah.....	58

1 UVOD

Rokomet je razmeroma mlad šport. Igra, podobna današnjemu rokometu, je k nam prišla s Češke. Med obema vojnama so na odprtih igriščih šoloobvezna dekleta rada igrala igro, ki so jo imenovala "*hazena*", kar v češkem jeziku pomeni metati ("*hazeti*"). Med prvimi v Evropi pa so rokomet, kakršnega poznamo danes, igrali na Švedskem. Sčasoma se je ta igra, v kateri sodeluje šest igralcev in vratar, preselila na manjša igrišča in zanjo so se izoblikovala posebna pravila (Sovdat, 2006).

Danes ima rokomet med ekipnimi športi vidno mesto v svetu in ga lahko postavimo ob bok nogometu in košarki. Prvič se je pojavil na olimpijskih igrah leta 1972 v Münchnu, kjer so prvo zlato medaljo osvojili igralci nekdanje Jugoslavije (Sovdat, 2006).

Rokomet je doživel velik napredek. Zaseda pomembno mesto med olimpijskimi športi in se je kot igra razširil na vse celine sveta. Upali bi si trditi, da je rokomet v slovenskem prostoru med najbolj razširjenimi ekipnimi športi za ženske. Na klubski ravni so bili doseženi veliki uspehi, saj so predstavnice rokometnega kluba Krim dvakrat osvojile naslov evropskih prvakinj, kar kaže na dobro strokovno delo v tem športu. Reprezentanca na drugi strani predstavlja izbor najboljših igralk iz vseh slovenskih klubov.

1.2 ZNAČILNOSTI SODOBNEGA MODELA ROKOMETNE IGRE

Model igre moštva določa osnovne principe postavljanja, gibanja in sodelovanja igralcev v napadu in obrambi ter parametra učinkovitosti modela igre moštva. Ustrezati mora modelnim razsežnostim moštva. Sodobni model igre predstavlja trenutno stanje v razvoju rokometu. Določen model igre moštva je neposredno povezan z ustreznimi modeli igre igralcev, ki igrajo na določenih igralnih mestih, slednji pa od njihovih modelnih razsežnosti (Šibila, 2004).

Sodobni model rokometnega moštva zahteva **sodobnega modela rokometne igre**:

- v vseh fazah natančno določene in razdelane igralne vloge, ki so prostorsko, časovno in situacijsko opredeljene;
- univerzalnost ob sočasni specializaciji. Specializacija brez univerzalnosti v sodobnem modelu rokometne igre ni več mogoča (Jevtušenko in soavtorji), ker se lahko igralec v različnih fazah rokometne igre znajde v različnih strukturnih situacijah, ki jih mora biti sposoben reševati in rešiti ne glede na njegovo načeloma opredeljeno igralno mesto;
- prenos težišča igre v napadu na različne oblike protinapada (igra po vsem igrišču);
- krajši čas igre v napadu; vključevanje igre nad vratarjevim prostorom pri pripravi zaključka napada in pri zaključku napada;
- pri igri v napadu vedno več igre brez žoge;
- prenos težišča igre v obrambi na učinkovito vračanje v obrambo in igro v globokih conskih formacijah, s pomočjo katerih skušamo preprečiti strele iz velike in srednje oddaljenosti. Igra v conskih formacijah pa se razvija dvotirno: nekatera izvenevropska (predvsem severnoafriška in azijska) moštva se branijo z izrazito ofenzivnimi globokimi conskimi obrambami (1 : 5, 3 : 2 : 1), ki občasno prehajajo celo v individualno branjenje, medtem ko evropska (skandinavska, zahodnoevropska) moštva prednostno razvijajo predvsem plitke conske obrambe (6 : 0, 5 : 1) (Šibila, 2004).

Rokometna igra se je v zadnjem desetletju močno spremenila. Spremembe se kažejo predvsem v hitrosti in dinamiki igre ter moči igralcev na vseh nivojih igre. Na te spremembe so v veliki meri vplivale tudi spremembe pravil v zvezi z začetnim metom, pasivne igre, povečanju števila igralcev v ekipi itd.

V prid temu dejstvu govorijo tudi statistične analize ekipne učinkovitosti z velikih tekmovanj državnih reprezentanc ali vrhunskih klubskih ekip:

- število napadov se je povečalo (ekipe izvedejo na tekmi tudi do 60 in več napadov, kot na primer v finalu SP 2003 med Nemčijo in Hrvaško, ko je bilo izvedenih 61 napadov na ekipo in velja za najhitrejši finale vseh časov);
- na tekmah je doseženo več zadetkov (30 do 35);
- krajši čas napada (priprava na napad, kot tudi počasni napadi s prekinitvami so preteklost);
- vedno več zadetkov je doseženih iz protinapada;
- okoli 60 % vseh napadov se prične s protinapadom (Pori, 2005).

Pri sodobni rokometni igri cilj ni več kontrolirati žogo, ampak čim dlje kontrolirati tempo (po možnosti celo tekmo) (Veraja, 2001).

Sevim (2006) v svoji študiji predstavlja nove ugotovitve igre v napadu, obrambi, protinapadu in branjenju vratarjev.

.Trendi razvoja igre v napadu:

- uporaba podaje v tla tudi v težkih situacijah;
- uporaba različnih hitrih podaj (npr. odbojarska podaja, hitra podaja v zrak »cepelin«);
- manjše število slabše izvedenih podaj poveča možnost za zmago;

- povečano število individualnih tehničnih elementov (npr. lovljenje žoge z eno roko);
- veliko število igralcev, ki igrajo 1 : 1 in s tem vežejo nase druge obrambne igralce;
- povečan procent točnih podaj, ki so izvedene pod pritiskom obrambnih igralcev;
- povečano število ekipnih napadov;
- krajši čas napadanja;
- število podaj, preden se začne z napadalnimi aktivnostmi, je približno 4 do 5;
- povečano število igre 1 : 1 na agresivne obrambe;
- strategija igre v napadu generalno sloni na igri 1 : 1 in 2 : 2;
- kljub temu, da obramba dobro preprečuje protinapade, ekipe velikokrat poskušajo s taktičnimi kombinacijami zaključiti napad v podaljšanem protinapadu;
- značilna so kratka križanja med zunanjim igralcem in krilom;
- hitra igra z veliko zadetki;
- napad v formacijah 3 : 3 in 4 : 2.

Trendi razvoja igre v obrambi:

največkrat uporabljeni obrambni sistemi so: 6 : 0, 5 : 1 in 3 : 2 : 1;

- obrambni sistemi postajajo vse bolj fleksibilni in se prilagajajo glede na nasprotnika;
- ekipe postavljajo variabilne obrambne sisteme, ki temeljijo na individualnih sposobnostih obrambnih igralcev;
- podaje na krožnega napadalca se učinkoviteje preprečujejo;

- obrambni igralci imajo odlično delo rok in nog, kaže pa se tudi izboljšava orientacije v obrambnem prostoru;
- takojšna vrnitev v obrambo po danem zadetku;
- takojšna vrnitev v obrambo z namenom preprečiti nasprotnikov protinapad;
- izboljšana taktika za preprečevanje protinapadov;
- izboljšane individualne sposobnosti obrambnih igralcev omogočajo fleksibilnost v igri in taktičnih strategijah;
- v obrambi obstajata dva specialista za blokiranje žog.

Trendi razvoja v protinapadu:

- rezultat pridobljenih žog se kaže v hitrih protinapadih;
- določene so tekalne vloge v protinapadu;
- preprosti protinapadi z enojno (dolgo) podajo;
- prvi val z enim ali dvema igralcema;
- drugi val takoj sledi prvemu valu;
- namesto vratarja v prvi val podajata prvi v obrambi in obrambni igralec na sredini;
- limitiran uspeh v protinapadih na tekmah za najvišja mesta.

Značilnosti branjenja vratarjev:

- velika učinkovitost pri branjenju čistih situacij;
- povečano sodelovanje z obrambo;
- izvajanje začetnega meta je bolj pogosto;
- učinek vratarja se pogosto kaže na končnem rezultatu.

2 PREDMET IN PROBLEM RAZISKAVE

Rokomet je moderna športna igra. Na rokometni tekmi se medsebojno merita dve nasprotni ekipi in igralci skušajo biti uspešnejši od nasprotnika. Njihova uspešnost v igri se lahko kaže na različne načine. V osnovi lahko ločimo uspešnost izvajanja različnih akcij v obrambi in v napadu. To sta tudi osnovni fazi rokometne igre. O fazi obrambe govorimo takrat, ko ima žogo v rokah nasprotnik in se moštvo brani oziroma skuša preprečiti nasprotniku, da bi dosegel zadetek. Kadar pa ima moštvo žogo in skuša doseči zadetek, pomeni, da je v fazi napada. Obe fazi igre razdelimo še na podfaze, kar je za ocenjevanje uspešnosti zelo pomembno.

FAZO OBRAMBE NADALJE DELIMO NA DVE PODFAZI:

- podfaza vračanja v obrambo. Igralci se skušajo vračati v obrambo organizirano z namenom preprečevanja nasprotnikovega protinapada in čim hitrejšega prehoda v osebni, conski ali kombinirani način branjenja;
- podfaza branjenja s consko ali kombinirano obrambno postavitvijo ter z osebno obrambo (osebna obramba se pojavlja tudi pri vračanju v obrambo, tukaj pa mislimo na organiziran način branjenja z osebno obrambo po izgubljeni žogi, ne da bi formirali consko ali kombinirano obrambno postavitev).

FAZO NAPADA RAVNO TAKO DELIMO NA DVE PODFAZI:

- podfaza protinapada, ki je lahko individualen, skupinski ali skupen (moštveni); v sodobnem rokometu poznamo tudi t. i. podaljšani protinapad, ki se izvaja v času, ko so se obrambni igralci že vrnili v obrambo, vendar še niso popolnoma formirali conske ali kombinirane obrambne postavitve;
- podfaza napada na postavljeno consko ali kombinirano obrambno postavitev (Šibila, 2004).

Slika 1: Reprezentanca Slovenije

Na sliki 1 je reprezentanca Slovenije na svetovnem prvenstvu v Makedoniji.

2.1 OPIS POSAMEZNIH FAZ ROKOMETNE IGRE

2.1.1 POSAMIČNI ALI INDIVIDUALNI NAPAD

O posamičnem ali individualnem protinapadu govorimo takrat, kadar v protinapadu sodeluje samo en igralec, kateremu žogo poda vratar ali soigralec. Odvisen je od hitrosti in spretnosti tega igralca, ki si poskuša pridobiti prednost pred nasprotnikom.

Individualni protinapad je vse redkejši v modernem rokometu. Mogoč je:

- če vratar ulovi žogo in jo direktno vrže na nasprotnikov gol,
- če igralec osvoji žogo s prestrežanjem ali na kakšen drug način in gre z vodenjem proti голу,
- po osvojeni žogi vratarja ali kakšnega drugega igralca in je potem podana napadalcu, ki steče v protinapad (Mihelič, 2007).

2.1.2 SKUPINSKI PROTINAPAD

Skupinski protinapad predstavlja način protinapada, v katerem sodelujeta dva ali več igralcev ene ekipe, ampak ne vsi. Cilj skupinskega protinapada je ustvarjanje viška napadalca. Skupinski protinapad predstavlja največje orožje kvalitetnih ekip. Ta protinapad ni odvisen samo od hitrosti in tehnične pripravljenosti igralcev, ampak od uigranosti napadalcev. Posebno pozornost pri metodiki učenja protinapada je treba posvetiti principu diagonalnega podajanja žoge med igralci, ki gredo v protinapad. Tu je potrebno omeniti posebno vlogo igralca, ki organizira skupinski protinapad. Številčnost napadalcev in branilcev v protinapadu je lahko različna: (2 : 0, 2 : 1, 2 : 2, 3 : 1, 3 : 2, 3 : 3, 3 : 4, 4 : 4, 4 : 5, 5 : 5) ali manjše število napadalcev glede na branilce, npr. 2 : 3 ali 2 : 4. Pri učenju in vadbi za vsakega igralca v protinapadu je potrebno najti najboljše situacijske vaje, zato da bi bil protinapad še uspešnejši (Mihelič, 2007).

2.1.3 MOŠTVENI PROTINAPAD

Moštveni protinapad predstavlja hiter prehod vseh igralcev, ki se gibajo po vnaprej začrtanih principih glede na raspored v obrambi in v protinapadu. Ekipa, ki gre pogosto v moštveni protinapad, mora biti telesno in tudi tehnično-taktično odlično pripravljena. Primarna odlika kvalitetne ekipe je v bistvu skupni protinapad. Pri igralcih je treba že v mladosti privzgojiti, da po vsaki pridobljeni žogi vsi tečejo v protinapad. Raspored gibanja igralcev in način igre se lahko poistoveti z aktivnim napadom na organizirano obrambo, s tem da je moštveni protinapad izveden vzdolž celega igrišča. Krila gredo široko na svoje pozicije, krožni napadalec pa za hrbet branilcev. Zunanji igralci organizirajo moštveni protinapad. Pri protinapadu se uporabljajo osnovna sredstva napada, kot so točne podaje, menjava mest in drugo.

Karakteristika odhoda v moštven protinapad iz vsake obrambne formacije je valovitost napada. Po pravilu bi morali v prvem valu oditi v protinapad najhitrejši (K in KN), v drugem pa ostali (zunanji igralci). Dober in uigran protinapad bi moral imeti jasno razdeljeno shemo, od tega, kdo sprejema žogo, do tega, kdo organizira protinapad ter akcije pred nasprotnikovim golom (Malić, 1999).

2.1.4 HITRO IZVAJANJE ZAČETNEGA META

Hitro izvajanje začetnega meta po dobljenem zadetku je lahko oblika protinapada oz. način tranzicije iz obrambe v napad na postavljeno obrambo. (Späte, 2003) navaja, da protinapadi potekajo v 1. in 2. valu, včasih pa tudi 3., kamor pa spada tudi hitro izvajanje začetnega meta po dobljenem zadetku. Iz tega izvirajo različne situacije, pri katerih so se obrambni igralci že skoraj vrnili v obrambo, vendar se še niso uspeli organizirati. Napad se tedaj pretvori v fazo podaljšanega protinapada s stalnim pritiskom na nasprotnika, kjer se poskuša v kratkem času priti do zaključka napada. Taka hitra igra je zelo rizična, zato je potrebno veliko zaupanja v lastne sposobnosti.

Hitri izvajanje začetnega meta po dobljenem zadetku je učinkovit napad zaradi različnih situacij:

- strelec iz nasprotne ekipe po zadetku pristane v vratarjevem prostoru, zato porabi več časa, da se vrne v obrambo;
- nasprotniki opravljajo menjave napad-obramba;
- ekipa ima številčno premoč ali pa je igralec izključen na obeh straneh, vendar je prostora za igro več in se ga da izkoristiti;
- neorganizirana obramba nasprotnika, ki po vračanju še ne uspe formirati obrambe (Späte, 2003).

2.1.5 NAPAD PROTI CONSKI OBRAMBI

Conska obramba je najbolj pogost, razširjen, raziskan in teoretično najbolj obdelan način branjenja. Danes ni ekipe na svetu, ki svoje igre v obrambi ne gradi na eni od oblik conske obrambe (Penko, 1983).

Kadar nasprotno moštvo postavi cono, morajo napadalci napadati premišljeno in organizirano. Najprej morajo počakati, da vsi igralci zavzamejo svoja mesta. Odvisni od teh napadalnih mest se oblikujeta dve liniji napada. K prednji spadajo igralci blizu

črte vratarjevega prostor, zadnjo pa sestavljajo zunanji igralci, ki se nahajajo blizu črte prostih metov (Golčman, 2006).

Poznamo:

- napad proti conski obrambi 6 : 0
- napad proti conski obrambi 5 : 1
- napad proti conski obrambi 3 : 2 : 1
- napad proti conski obrambi 4 : 2 in 3 : 3
- napad proti kombinirani obrambi.

2.1.6 IGRA OB ŠTEVILČENM NERAVNOVESJU (NAJVEČKRAT Z ENIM IGRALCEM VEČ ALI MANJ)

O igri ob številčnem neravnovesju govorimo, kadar ima ekipa zaradi večih razlogov igralca več ali igralca manj. Z igralcem več poskuša s consko ali kombinirano obrambo prisiliti nasprotnika k napaki ali hitremu zaključevanju. Z igralcem manj pa poskuša ekipa doseči zadetek iz protinapada ali pa poskuša čim dlje zadržati žogo v napadu.

2.2 MODEL SELEKCIONIRANJA

Iz vidika naše naloge je zelo pomembno še, kako je organiziran model selekcioniranja v Sloveniji.

Model selekcioniranja skoraj v celoti povzemamo po Šibili (2000), ki uvodoma navaja, da v osnovi selekcioniranje rokometišč poteka v dveh smereh:

- selekcioniranje za potrebe kluba,
- selekcioniranje za potrebe reprezentanc.

Kriteriji so pri klubskem delu največkrat nekoliko nižji kot pri reprezentancah. Kljub temu mora vsak klub skrbeti za ustrezen izbor igrskega kadra iz svojega lastnega igrskega potenciala ali pa iz igrskega potenciala drugih klubov (Šibila 2004).

Ni pričakovati, da vsi otroci, ki so bili usmerjeni v rokomet dosežejo vrhunsko športno učinkovitost. Mnogi med njimi zapustijo rokomet predvsem zaradi spoznanja, da niso dovolj uspešni (če zanemarimo druge razloge organizacijske narave). Takšna metoda »samoizločitve« je pri selekcioniranju lahko mnogokrat tudi nevarna, saj lahko v določenem razvojnem obdobju, iz različnih razlogov, rokomet zapustijo tudi nadarjeni igralci. Zato je eden izmed pogojev dobrega strokovnega dela trenerja tudi spremljanje razvoja posameznika in sprotno (letno ali na dve leti) ugotavljanje delne potencialne uspešnosti. To velja predvsem za področja, ki jih s pomočjo relativno enostavnih meritev lahko samostojno oceni trener sam – telesna konstitucija ali morfologija telesa in motorika. Kljub vsem težavam, ki pri tem obstajajo (nelinearna povezanost med uspešnostjo v testiranju in uspešnostjo v športni panogi, težave pri izvedbi testiranja in ustrezni obdelavi podatkov) je smotrno tovrstna testiranja vendarle opravljati, saj je možnost napačne odločitve s tem zmanjšana (Šibila, 2004).

Pri 10. ali 11. letu starosti lahko opravi trener testiranje z razširjeno testno baterijo, ki vsebuje večje število testov, ki merijo tiste sposobnosti, ki so za uspešnost v rokometu še posebej pomembne in so večinoma visoko prirojene.

Primer za starost 17 let:

starost 17 let
igralna uspešnost na kvalif.
potencialna uspešnost
motorične sposobnosti
osnovne motorične sposobnosti

energijska komponenta gib.
eksplozivna in elastična moč nog
SKOK V DALJAVO Z MESTA
SPRINT NA 20 M
TROSKOK Z MESTA
EKSPLOZIVNA MOČ ROK
MOČ META MEDICINKE – 1 KG
inf. komponenta gibanja
Agilnost
KORAKI V STRAN
Giblјivost
ZAROČENJE LEŽE
Specialna motorika
MET MEDIC. Z ZALETOM
morfološke značilnosti
vzdolžnoprečne mere
Vzdolžne mere

TELESNA VIŠINA
PREČNE MERE
ŠIRINA RAMEN
RAZPON ROKE
Telesna masa in kožna guba
Obsegi
TELESNA TEŽA
OBSEG STEGNA
OBSEG SPROŠČENE NADLAHTI
Kožne gube
KOŽNA GUBA TREBUHA
KOŽNA GUBA STEGNA

Tabela 1: Prikaz sposobnosti in značilnosti ter testov – meritev z razširjeno testno baterijo (kriteriji in norme)

Pri selekciji v reprezentancah, ki poteka na osnovi ravni razvitosti posameznih, za rokomet pomembnih, sposobnosti, značilnosti in lastnosti, je potrebno ločiti reprezentance mlajših starostnih kategorij in člansko moštvo. Pri mlajših starostnih kategorijah je ob aktualni tekmovalni uspešnosti nujno potrebno upoštevati še nekaj dejavnikov:

- ocena možnosti posameznika, da bo v absolutni (seniorski) kategoriji uspešen
- predvsem na osnovi določenih prirojeno opredeljenih sposobnosti (višina, hitrost, ...),
- ocena stanja biološke starosti glede na kronološko,
- motivacijska struktura.

Pri članski reprezentanci poteka selekcioniranje v dveh smereh:

- za aktualno tekmovanje (kvalifikacije, EP, SP, ...),
- za večletni cikel.

Primerna testiranja pomembnih psihosomatičnih značilnosti, sposobnosti in lastnosti morajo biti sestavni del strokovnega odločanja pri selekcioniranju v obeh smereh.

Ob tem je pomembno tudi spremljanje t. i. igralnega oz. tekmovalnega razvoja igralcev. Ena izmed možnosti je spremljanje relevantnih statističnih pokazateljev (število zadetkov, učinkovitost strelav, število in vrsta tehničnih napak, asistence,...). V te namene obstajajo različni obrazci za vpisovanje statističnih pokazateljev, pa tudi ustrezen računalniški program. Druga možnost je opisna ocena tekmovalne uspešnosti, ki je lahko delna – posamezni del sezone, turnir, tekma ... V te namene obstaja kriterijska lestvica, ki jo lahko trenerji uporabijo (Bon,Čuk, 2004).

2.2.1 ZAMIŠLJEN MODEL TESTIRANJA NA REPREZENTANČNI RAVNI (ŠIBILA, 2000)

Do 16 leta:

- motorika in morfologija po programu TALENT – podatki za lažji začetni izbor in usmerjanje;
- motorika in morfologija v klubu – razširjena testna baterija za oceno potencialne uspešnosti rokometašev – selekcija in spremljanje razvoja.

V starosti 16 let (30 do 35 igralcev):

- Rokometna zveza Slovenije in Fakulteta za šport – prva meritev igralcev iz cele države z razširjeno testno baterijo motorike in morfologije.

V starosti 18 let (24 igralcev):

- iste meritve motorike in morfologije;
- psihološko testiranje – osebne značilnosti in kognitivne sposobnosti.
- prvo merjenje aerobnih in anaerobnih sposobnosti:
  - maksimalni sprejem VO_2 na tekoči preprogi – test PRAHA;
  - anaerobna alaktatna in laktatna moč ter kapaciteta – test WINGATE na biciklergometru.

V starosti 20 let (20 igralcev):

- iste meritve kot pri 18 – letnikih, le da dodamo še psihosociološke značilnosti moštva.

Pri meritvah motorike in morfologije se izdelava ekspertna ocena delne potencialne uspešnosti na motoričnem in morfološkem področju s sistemom SPEX ali ND. Pri ostalih meritvah pa se izdelava mnenje specialista (Bon, Čuk, 2004).

Članska reprezentanca:

- meritve morfološkega statusa,
- meritve aerobnih in anaerobnih sposobnosti,
- meritve odzivne moči s pomočjo tenziometrije,
- meritve socialnega statusa moštva.

Meritve se izvajajo 2 do 4 mesece pred velikim tekmovanjem (Bon, Čuk, 2004).

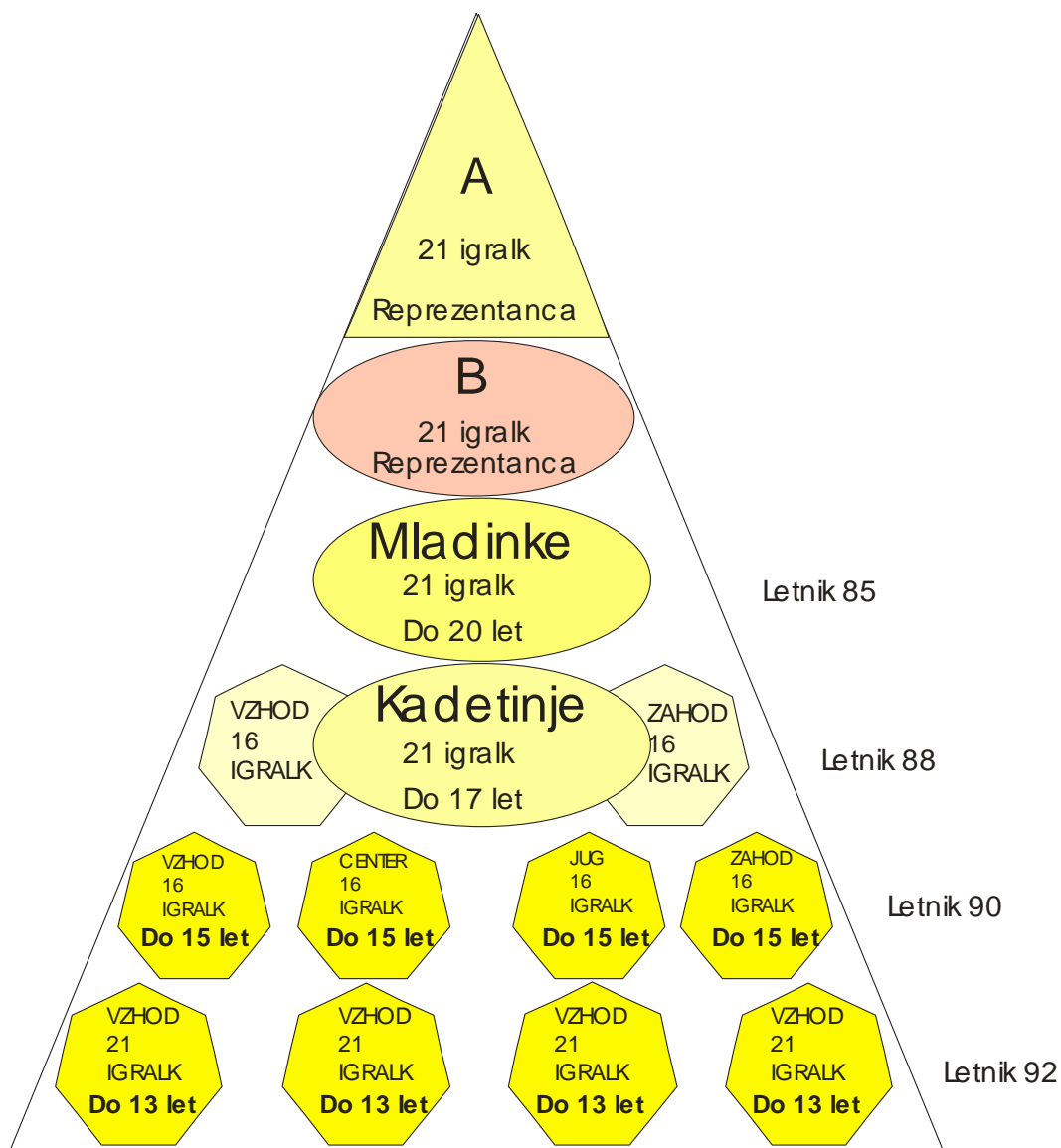
Mladinska reprezentanca teh predvidenih meritev ni opravila zaradi najrazličnejših zunanjih vzrokov (menjava selektorja tik pred tekmovanjem, slaba raven organiziranosti in delovanja RZS v tem obdobju in drugo).

Slika 2: "prva žoga"

Slika 2: Tako imenovano »prvo žogo« je pretežno sprejemala Krhlikarjeva, ki je tudi ena najuspešnejših obrambnih igralk na prvenstvu. Po podaji v prvi ali drugi val pa je včasih porabila preveč časa za prehod v napadalno polovico.

Slika 3: Model reprezentančnih selekcij RZS (Bon, Čuk, 2004)

Na sliki 3 je grafični prikaz modela reprezentančnih selekcij RZS.

V Sloveniji je v rokometu v veljavi naslednji model usmerjanja in selekcioniranja (Šibila, 2000):

Starost – kategorije	Proces univerzalnega treniranja in specializacije	Proces usmerjanja v rokomet in v igralne vloge	Proces Selekcioniranja
----------------------	---	--	------------------------

nad 18 let	člani / članice ČL	Funkcionalni trening		Za čl. Moštva	5. etapa ↑
18 let	starejši Mladinci-ke	poglobljen specialni	usmerjanje v najprimernejšo		
17 let	SM	rokometni trening	igralno vlogo ob upoštevanju ostalih	Za moštva st. mlad.	4. etapa ↑
16 let	mlajši Mladinci-ke	specialni rokometni	usmerjanje v dve ali tri		
15 let (kadeti-nje)	MM	trening	igralne vloge v vsaki fazi igre	Za moštva ml. mlad	3. etapa ↑
14 let	starejši Dečki -deklice	univerzalno- specialni	iskanje igralne		
13 let	SD	Rokometni trening	vloge (več napadalnih in obr. vlog)	Za moštva st. dečkov	2. etapa ↑
12 let	mlajši	univerzalni			

Dečki_deklice 11 let MD	rokometni trening (osebna obram.)		Za moštva ml. dečkov 1. etapa ↑
10 let začetniki (najmlajši 9 let dečki, deklice NMD	uvodni rokometni trening (mini rokomet)	iskanje za Rokomet primernih otrok	
		usmerjanje ↑ Gibalno Sposobnih otrok v rokomet	

Tabela 2: Model usmerjanja in selekcioniranja v rokometu (prirejeno za rokomet po Dežman, 1998), Šibila, (2000).

Zbrati želimo čim več informacij o igri slovenske mladinske ženske rokometne reprezentance v skupini, ki je nastopila na SP 2008 v Makedoniji in opraviti ustrezno analizo in interpretacijo dobljenih podatkov. Zaključni cilj je na osnovi podatkov in analiz podati smernice za nadaljnji razvoj modela rokometne igre slovenskih ženskih rokometnih reprezentanc v mlajših starostnih kategorijah.

Naloga je monografskega tipa. Predelana literatura je vezana na različne starostne kategorije in na podobne analize igre v rokometu. Pomemben vir so razgovori s trenerji, ki delujejo v slovenskem ženskem rokometu, predvsem s člani strokovnega sveta pri RZS.

4.1 VZOREC MERJENCEV

Vzorec merjencev zajema ekipo Slovenske ženske mladinske rokometne reprezentance in ekipe, s katerimi je igrala reprezentanca v prvem delu svetovnega prvenstva v Makedoniji 2008.

Analizirane so izbrane tekme, za katere smo ekspertno ocenili, da dajejo najrelevantnejše informacije o sodobnem modelu igranja v mladinski kategoriji. To so bile tekme proti reprezentancam Nemčije, Islandije, Romunije in Madžarske. Za analizo teh tekem smo so odločili zaradi kvalitete tekmic. Saj v drugem delu tekmovanja in razvrščanju po mestih tekme niso bile na ustrezni ravni (Taipei, Avstralija, Japonska) in bi statistika lahko zameglila realno sliko igranja slovenskih mladink. Osredotočili smo se na analiziranje napadov na postavljeno obrambo, na protinapade, na napade z igralcem več in igralcem manj in na izvedbo hitrega centra.

	Ime, priimek	Klub
1.	Anemari Gerčar	Celeia Žalec
2.	Ula Toplak	Celeia Žalec
3.	Maja Šon	Celje Celjske mesnine
4.	Lina Krhlikar	Krim Mercator
5.	Alja Jankovič	Celje Celjske mesnine
6.	Urška Videnič	Kočevje Euro Casino
7.	Barbara Varlec	Krim Mercator
8.	Alja Koren	Celje Celjske mesnine

9.	Zala Bojovič	Celeia Žalec
10.	Urška Vidic	Krim Mercator
11.	Tamara Mavsar	Krim Mercator
12.	Sanja Gregorc	Krim Mercator
13.	Tara Filipovic	Celje Celjske mesnine
14.	Neja Šoberl	Škofja loka KSI
15.	Nastja Prapotnik	Mer Tensor Ptuj
16.	Romana Čolič	Krim Mercator

Tabela 3: Seznam nastopajočih igralk na Svetovnem mladinskem prvenstvu v Makedoniji 2008

Merjenke	Višina	Teža
<u>1.</u>	<u>164</u>	<u>61</u>
<u>2.</u>	<u>165</u>	<u>55</u>
<u>3.</u>	<u>180</u>	<u>74</u>
<u>4.</u>	<u>183</u>	<u>76</u>
<u>5.</u>	<u>170</u>	<u>60</u>
<u>6.</u>	<u>168</u>	<u>60</u>
<u>7.</u>	<u>182</u>	<u>72</u>
<u>8.</u>	<u>185</u>	<u>65</u>
<u>9.</u>	<u>164</u>	<u>63</u>
<u>10.</u>	<u>173</u>	<u>68</u>
<u>11.</u>	<u>174</u>	<u>60</u>
<u>12.</u>	<u>179</u>	<u>73</u>
<u>13.</u>	<u>172</u>	<u>73</u>
<u>14.</u>	<u>179</u>	<u>90</u>
<u>15.</u>	<u>170</u>	<u>68</u>
<u>16.</u>	<u>174</u>	<u>72</u>
Povprečje	173,9	68,1
Min	164	61
Max	185	90

Tabela 4: Morološke značilnosti igralk

Igralna mesta slovenskih reprezentantk:

Vratarki: Neja Šoberl, Romana Čolič

Levi krili: Ula Toplak, Nastja Prapotnik

Levi zunanji igralki: Šon Maja, Krhlikar Lina

Srednji zunanji: Urška Videnič, Alja Jankovič, Tamara Mavsar

Desni zunanji igralki: Barbara Varlec, Alja Koren

Desni krili: Zala Bojovič, Urška Vidic,

Krožne napadalke: Sanja Gregorc, Tara Filipovič, Anemari Gerčar

Slika 3: Krhlikar, Jankovič, Varlec

Slika 3: Krhlikar, Jankovič, Varlec so bile vodilne zunanje igralki slovenske reprezentance. Trenutno je od le-teh samo Varlec zunanja igralka tudi v članski slovenski reprezentanci.

4. 2 VZOREC SPREMENLJIVK

V vzorec spremenljivk smo zajeli naslednje spremenljivke:

Zap. št.	Oznaka
1.	% ..... odstotek (učinkovitost)
2.	z .....zadetki
3.	s.....strelji
4.	n.....napadi
5.	7 m ..... strelji s 7 metrov
6.	6 m .....strelji s 6 metrov
7.	9 m ..... strelji z 9 metrov
8.	K.....strelji s krilnih mest
9.	n. p. c. o.....napad na postavljeno consko obrambo
10.	igr. več.....igralcev več v napadu
11.	igr. ma.....igralcev manj v napadu
12.	I. p. na.....individualni protinapad
13.	s. p. na.....skupinski protinapad
14.	m. p. na.....moštveni proti napad
15.	hi. za.....hitro izvajanje začetnega meta po dobljenem zadetku
16.	TN.....tehnične napake

Tabela 5: Vzorec spremenljivk

Podrobnejši opis spremenljivk:

Protinapad

Protinapad delimo na individualni, skupinski, moštveni in na podaljšan protinapad.

V individualni protinapad uvrščamo:

- prestreženo žogo, vodenje in strel na gol,
- protinapad po nasprotnikovi tehnični napaki (žoga iz igrišča, prekršek v napadu, koraki, nepravilno vodenje, igra z nogo).

V skupinski protinapad smo razvrstili akcije dveh, treh ali štirih igralcev, ki po osvojeni žogi s smotrno aktivnostjo poskušajo priti do zadetka

- po podaji vratarja (po zgrešenem strelu, ubranjeni žogi, po žogi odbiti od bloka),
- po prestreženi žogi,
- po tehnični napaki nasprotnika (žoga iz igrišča, prekršek v napadu, koraki, nepravilno vodenje, igra z nogo),
- po ubranjeni žogi bloka.

V *moštven protinapad* smo uvrstili akcije, kjer sodelujejo vsi oz. skoraj vsi igralci

- po podaji vratarja (po zgrešenem strelu, ubranjeni žogi, po žogi odbiti od bloka),
- po prestreženi žogi,
- po tehnični napaki (žoga iz igrišča, prekršek v napadu, koraki, nepravilno vodenje, igra z nogo)
- po ubranjeni žogi bloka.

Podaljšan protinapad se najpogosteje pojavlja po skupinskem in moštvenem protinapadu, redkej pa je po individualnem protinapadu, v podaljšan protinapad uvrščamo

- napade po neuspelem zaključku skupinskega ali moštvenega protinapada in se nadaljujejo, ker obramba še ni formirana.

Hitro izvajanje začetnega meta po dobljenem zadetku:

- po prejetem zadetku ekipa izvajala hiter začetni met in s tem poskuša presenetiti nasprotnika, še v neformirani obrambi.

Igra ob številčnem neravnovesju:

- največkrat kadar je zaradi izključitve imela ena ekipa številčno prednost, druga pa je bila v številčni podrejenosti.

Napad na postavljeno consko in kombinirano obrambo

Sem smo uvrstili napade:

- po prejetem zadetku,
- po podaji vratarja (po zgrešenem strelu, ubranjeni žogi, po žogi odbiti od bloka),
- po prestreženi žogi,
- po tehnični napaki nasprotnika (žoga iz igrišča, prekršek v napadu, koraki, nepravilno vodenje, igra z nogo),

- po ubranjeni žogi bloka,
- po zaustavljenem individualnem, skupinskem, moštvenem in podaljšanem protinapadu nasprotnikov s prekrškom nasprotnika,
- po zaustavljenem hitrem izvajanju začetnega meta s prekrškom.

Slika 4: Urška Vidic

Slika 4: Za Urško Vidic slovenski strokovnjaki ocenjujejo, da se lahko razvije v uspešno realizatorico iz položaja desnokrilne napadalke.

Strel z mesta zunanjih igralcev (9 m)

Ta strel največkrat izvajajo zunanje igralke, lahko pa tudi katerikoli drug igralec, ki pride po predhodni igralni aktivnosti na zunanje igralno mesto. Izvaja se najpogosteje z razdalje od 7 do 12 m, lahko pa je ta razdalja še večja. Tehnika strela je odvisna od trenutne igralne situacije.

Strel izpred črte vratarjevega prostora (6 m)

Uporabljajo ga predvsem krožne napadalke, krila ob prehodu na pozicijo drugega krožnega napadalca, velikokrat pa tudi zunanje napadalke, ko z uspešnim prodorom pridejo neposredno pred vratarjev prostor. Gre za prostor pred vrati, oddaljen 6-7

metrov od vrat v širini igre levega in desnega zunanjega napadalca. Tehnika strela je odvisna od igralne situacije, največkrat pa igralci uporabijo met iz skoka.

Sedemmetrovka (7 m)

Igralka strelja s sedmih metrov z označenega mesta pred vrati na sredini, ko sodnik zaradi različnih kršitev pravil dosodi ta met. Igralka ga izvede ob pisku sodnika, nasprotniki ga pri tem na noben način ne ovirajo. Med izvajanjem meta ne sme biti v prostoru med črto vratarjevega prostora in črto prostih metov razen izvajalca nobena druga igralka. Igralci nasprotne ekipe morajo biti oddaljeni najmanj tri metre od črte sedemmetrovke.

Strel s krilnega mesta (K)

Gre za specifičen strel po zaletu izpred vzdolžne črte z leve ali desne strani, ko krilni ali katerikoli drug igralec, ki se nahaja na tej poziciji, skoči nad vratarjev prostor in strelja v vrata. Tehnika strela je odvisna od igralne situacije, večinoma pa gre za strel iz skoka z naklonom ali odklonom.

Strel po prodoru (PRO)

Napadalec v tem primeru prodre mimo branilca po levi ali desni strani v prazen prostor določene obrambne formacije, po predhodnem varanju ali brez tega, in strelja. Tehnika strela je odvisna od igralne situacije.

Igralni čas

Podatek nam pove, koliko časa je igralec igral na določeni tekmi.

Učinkovitost vseh strel

To je podatek, ki nam pove, koliko je bilo vseh strel v vrata in koliko od teh strel je bilo uspešnih oziroma koliko žog je končalo v nasprotnikovih vratih.

Uspešnost glede na število napadov

Ta podatek nam pove, koliko uspešnih zadetkov je dosegla ekipa glede na število napadov, ki jih je imela na rokometni tekmi. Rezultat je izražen z odstotki.

4. 3 NAČIN ZBIRANJA PODATKOV

Kvantitativni podatki so zbrani s pomočjo uradne statistične analize svetovnega prvenstva v Makedoniji 2008 in s spremljanjem tekom v živo. Za analizo video posnetkov smo uporabili program Picture Motion Browser. Statistične podatke smo povzeli lastnoročno po ogledu posnetkov in po uradni statistiki svetovnega prvenstva, ki ga je beležila in objavila IHF (International Handball Federation).

4. 4 METODE OBDELAVE PODATKOV

Vzorčne spremenljivke smo obdelali za oba polčasa skupaj. Izračunali smo odstotkovne in povprečne vrednosti.

Tekme smo najprej posneli, nato pa videoposnetke analizirali in zapisali značilnosti napada po lastnem formularju. Videoposnetke smo po potrebi večkrat predvajali, ustavljali in upočasnili.

Vse aktivnosti, ki so opredeljene z vzorcem spremenljivk, smo opazovali in zapisovali značilnosti ter posebnosti. Na osnovi tega smo razjasnili uspešnost v mlajših starostnih kategorijah in neuspešnost, ko se približujejo absolutni kategoriji.

Slika 5: Tamara Mavsar

Slika 5: Tamara Mavsar je v vseh selekcijah mlajših starostnih kategorij uspešno delovala na mestu srednje zunanje igralka, nekateri strokovnjaki pa ocenjujejo, da lahko absolutno višjo raven doseže na položaju levega krila.

5 ANALIZA IN REZULTATI

Predstavili bomo zbrane statistične podatke in posredno opisali model igre. Uvodoma predstavljamo tudi rezultate kvalifikacijskega turnirja, preko katerega se je ekipa uspela uvrstiti na svetovno prvenstvo.

5.1 POTEK PRIPRAVLJALNEGA OBDOBJA IN KVALIFIKACIJ ZA ŽENSKO MLADINSKO SVETOVNO PRVENSTVO V MAKEDONIJI

Selektorka dr. Marta Bon navaja: »Izbrali smo specifičen način priprav. V štirih dneh smo tako odigrali še tri pripravljalne tekme – dve s Švico in eno s člansko reprezentanco Angole. Trikrat smo tudi zmagali. V zelo kratkem času smo tudi uspeli postaviti sistem

igre. V glavnem smo uporabili postavljeni model igre, ki v obrambi temelji na obrambi 5 : 1 z Aljo Jankovič na položaju sprednjega centra. Dodali smo sistem igre v obrambni formaciji 6 : 0 z globokim izpadanjem obeh drugih branilk. V napadu smo prav tako uporabili uigrane kombinacije z nekaterimi novostmi, prilagojene individualnim sposobnostim igralk. Vztrajali smo na zelo hitri igri.« (Bon, 2008).

»Kvalifikacije smo odigrali zelo dobro in v odločilni tekmi premagali reprezentanco Norveške. Še pred tem smo premagali reprezentanci Švice in Češke.« (Bon, 2008).

Selektorka navaja tudi dejstva, zakaj se jim je uspelo uvrstiti oz. premagati Norveško, Češko, Švico:

- velika angažiranost igralk,
- kvaliteta in dosedanje izkušnje igralk,
- zelo dobro sodelovanje strokovnega tima,
- angažiranje Rolanda Pušnika za delo z vratarji, kar se je obrestovalo z zelo dobrim branjenjem, predvsem *Amre Pandžič* v kvalifikacijah,
- dobra igra nosilk v napadu (*Varlec, Jankovič, Krhilkar, Šon, Bojovič, Videnič, Toplak, Filipovič, Koren*),
- zelo dobra igra v obrambi (vseh nosilk + *Sanja Gregorc*),
- dobra taktična priprava na osnovi videoanalize,
- izvrstna publika in dobri pogoji za priprave. (Bon, 2008).

5.2 PRIKAZ POTEKA DOGAJANJA NA SP V MAKEDONIJI

Mladinska reprezentanca je odigrala 8 tekem. V skupini je eno tekmo remizirala in tri izgubila. V drugem delu je enkrat izgubila, dvakrat zmagala in v tekmi za končno uvrstitev je zmagala.

SKUPINA A	SKUPINA B	SKUPINA C	SKUPINA D
Romunija	Danska	Koreja	Španija
Slovenija	Črna Gora	Hrvaška	Francija
Madžarska	Kazakstan	Makedonija	Argentina
Nemčija	Angola	Brazilija	Tajpej
Islandija	Japonska	Australija	Alžirija

**Tabela 6: Seznam predtekmovalnih skupin na SP v Makedoniji 2008,
ki so bile predmet analize**

Analizirane tekme:

SLOVENIJA : NEMČIJA 26 (13) : 29 (15)

ISLANDIJA : SLOVENIJA 26 (13) : 26 (10)

SLOVENIJA : MADŽARSKA 24 (12) : 33 (16)

ROMUNIJA : SLOVENIJA 25 (9) : 20 (11)

V nadaljnjem tekmovanju se je slovenska reprezentanca preselila v Vinico in tam odigrala naslednje tekme:

JAPONSKA : SLOVENIJA 35 (15) : 31 (12)

SLOVENIJA : TAJPEJ 36 (16) : 22 (7)

SLOVENIJA : AVSTRALIJA 42 (24) : 14 (6)

Za končno razvrstitev pa je slovenska reprezentanca odigrala še tekmo za 15.–16. mesto v Skopju.

SLOVENIJA : ALŽIRIJA 33 (17) : 27 (12)

KONČNA UVRSTITEV:

Mesto	Država
1.	Nemčija
2.	Danska
3.	Koreja
4.	Španija
5.	Madžarska
6.	Hrvaška
7.	Francija
8.	Črna Gora
9.	Brazilija
10.	Romunija
11.	Angola
12.	Argentina
13.	Islandija
14.	Japonska
15.	Slovenija
16.	Alžirija
17.	Tajpej
18.	Makedonija
19.	Kazahstan
20.	Avstralija

Tabela 7: Končna razvrstitev držav na SP v Makedoniji

Slika 6: Napad

Slika 6: V organizaciji napada na postavljeno obrambo je imela Slovenija pogosto težave.

5.3 ANALIZA IGRALNE UČINKOVITOSTI

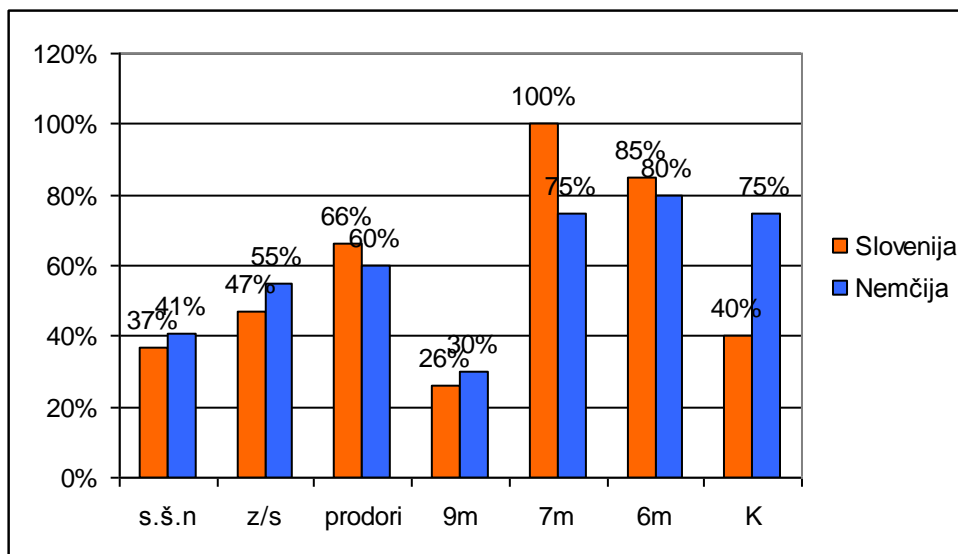
Razlaga okrajšav:

Zap. št.	Oznaka
1.	% ..... odstotek (učinkovitost)
2.	z .....zadetki
3.	s.....strelji
4.	n.....napadi
5.	7 m .....strelji s 7 metrov
6.	6 m .....strelji s 6 metrov
7.	9 m .....strelji z 9 metrov
8.	K.....strelji s krilnih mest
9.	n. p. c. o.....napad na postavljeno consko obrambo
10.	igr. več.....igralec več v napadu
11.	igr. ma.....igralec manj v napadu
12.	I. p. na.....individualni protinapad
13.	s. p. na.....skupinski protinapad
14.	m. p. na.....moštveni proti napad
15.	hi. za.....hitro izvajanje začetnega meta po dobljenem zadetku
16.	TN.....tehnične napake
17.	Sku.....Skupaj

Tabela 8: Legenda

5.3.1 PRVA TEKMA – SLOVENIJA : NEMČIJA

Analizirali smo tekmo med Slovenijo in Nemčijo.

Slika 7: Učinkovitosti med Slovenijo in Nemčijo

	s. š. n	%	Pro	%	z/s	%	9 m	%	7 m	%	6 m	%	k	%
Slovenija	70	37 %	2\3	66 %	26\55	47 %	7\26	26 %	4\4	100 %	6\7	85 %	4\10	40 %
Nemčija	70	41 %	3\5	60 %	29\53	55 %	7\23	30 %	3\4	75 %	4\5	80 %	6\8	75 %

Tabela 9: Učinkovitost na tekmi med Nemčijo in Slovenijo

V tabeli 9 je prikazana realizacija v odstotkih napadalnih aktivnosti, ki jih je posamezna ekipa izvedla in jih zaključila s strelom na tekmi. 26 napadov od 70 je bilo zaključenih z zadetki (37 %), Nemke pa so jih zaključile 29 od 70 (41 %). Skupna učinkovitost realizacije strelav je pri Nemkah večja (55 %) kot pri Slovenkah (47 %). Slovenke so za manj zadelkov porabile več strelav. Pri Slovenkah je največ strelav in zadelkov doseženih z devetih metrov. Za 7 zadelkov so Slovenke porabile 26 strelav, kar predstavlja zelo nizek odstotek (26 %) in kaže na dejstvo, da so se Nemke z visokimi obrambnimi igralkami branile ves čas s consko obrambno postavitvijo 6 : 0. Dobra 85 % (6 zadelkov od 7 strelav) je bila realizacija iz mesta krožnega napadalca. Prav tako je bila dobra realizacija iz 7. metrov 100 % (4 zadelki od 4 strelav). Slabša učinkovitost je bila pri strelav iz kril, kjer so bili doseženi 4 zadelki od 10 strelav (40 %). Realizacija Slovenk pri prodorih je bila 66 % (2 zadelka od 3 strelav). Nemke so največ (7 zadelkov od 23 strelav) dosegle iz devetih metrov (30 %). Veliko zadelkov in dobro učinkovitost so dosegle tudi iz krilnih mest (6/8, 75 %) ter v strelav s šestih metrov 80 % (4 zadelki od 5 strelav).

	n. p.		igr.		igr.		l. p		s. p		m. p		p. p		Hi		TN
	c. o.		več		ma.		na.		Nap		nap		nap		Za		
	z/s	%	z/s	%	z/s	%	z/s	%	z/s	%	z/s	%	z/s	%	z/s	%	
SLO	9/24	38	5/9	56	0/1	0	2/5	50	5/10	50	1/1	100	0/0	0	2/5	40	32

NEM	17/29	58	1/2	50	1/5	20	4/5	80	2/4	50	1/3	33	1/3	33	1/1	100	24
------------	-------	----	-----	----	-----	----	-----	----	-----	----	-----	----	-----	----	-----	-----	----

Tabela 10: Statistični podatki o napadu

V tabeli 10 vidimo, da so na postavljen napad bile boljše nemške igralke 58 % realizacija (17 zadetkov od 29 strelav), Slovenke pa so bile 38 % uspešne (9 zadetkov od 24 strelav). Učinkovitost z igralko več je bila pri Slovenkah 56 % (5/9), pri nasprotnicah pa 50 % (1/2), z igralko manj Slovenke le enega strela niso realizirale, nasprotnice pa so bile le 20 % uspešne (1/5). Individualni protinapad so boljše realizirale Nemke – 80 % realizacija (4/5), Slovenke so ga realizirale 50-odstotno (2/5). Realizacija skupinskega protinapada je pri obeh 50-odstotna, vendar so Slovenke zadele 5 od 10 strelav, Nemke pa 2 od 4 strelav. Moštven protinapad so Slovenke 100 % realizirale. Nemke so bile pri moštvenem napadu in podaljšanem protinapadu 33 % (1/3). Slovenke protinapada niso izvedle. Pri izvedbi hitrega začetnega meta so bile uspešnejše Nemke (100 % : 40%), vendar so Slovenke zadele gol več (2/5). Slovenke so imele več tehničnih napak (20), kar predstavlja 32 % vseh napadov, kot Nemke (17), kar statistično predstavlja 24 % vseh napadov.

Slika 8: Taktika

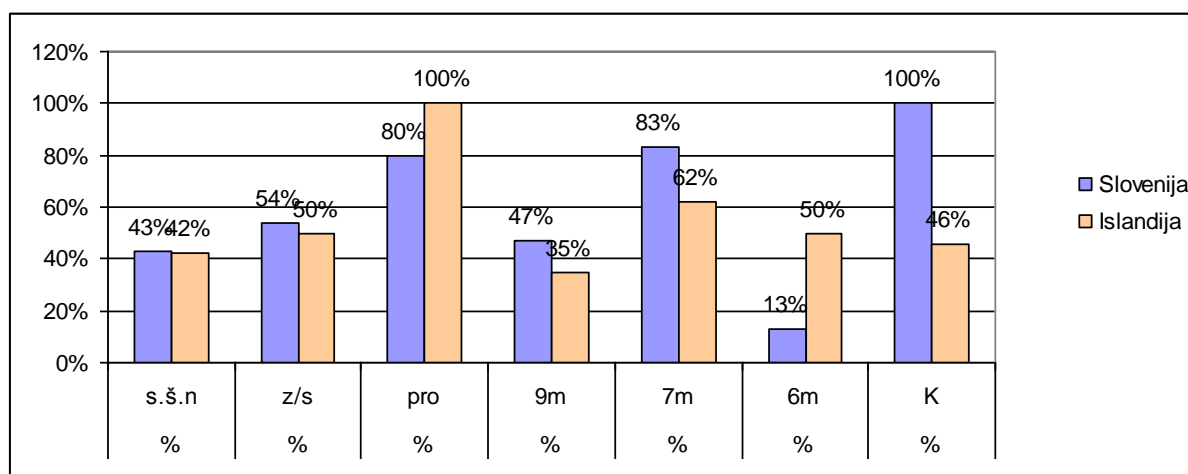
Slika 8: Slovenska reprezentanca je veliko uporabljala taktično različico napadanja na postavljeno obrambo z vtekanjem enega od zunanjih igralok na mesto druge krožne napadalke

Dogajanje na tekmi

Prvo tekmo so Slovenske mladinske reprezentantke igrale z reprezentanco Nemčije. Proti visokim nemškimi igralkam so Slovenke začele z obrambo 6 : 0, kar je predstavljalo lahke zadetke Nemkam. Z borbenostjo v obrambni postavitvi 6 : 0 in z nekaj neuspešnimi zadetki Slovenk, so si Nemke zagotovile štiri zadetke prednosti. Slovenska selektorica se je zato odločila za prehod v obrambno postavitev 5 : 1. Nemške zunanje igralke so morale nekaj akcij zaključevati same. To je bilo dobro za Slovenke, saj so se približale na gol razlike. Ob zaključku polčasa so imele Nemke dva zadetka prednosti (13 : 15). V drugem polčasu so Nemke na postavljeno obrambo 5 : 1 odigrale bolje. Slovenke so proti visoki nemški obrambi imele težave pri streljih s črte devetih metrov. Borbeni obrambi je pripomogla tudi vratarka, ki je ubranila tri protinapade Slovenk. Nemke so dosegle prednost šestih zadetkov, najvišjo prednost na tej tekmi. Tekmo so Slovenke zaključile z igralko več in tremi goli zaostanka (26 : 29).

5.3.2 DRUGA TEKMA – ISLANDIJA : SLOVENIJA

Analizirali smo tekmo med Islandijo in Slovenijo.

Slika 9: Odstotek učinkovitosti na tekmi Islandija in Slovenija

	s. š. n	%	Pro	%	z/s	%	9 m	%	7 m	%	6 m	%	K	%
SLO	61	43 %	4\5	80 %	26\48	54 %	11\23	47 %	5\6	83 %	1\8	13 %	3\3	100 %
ISL	62	42 %	1\1	100 %	26\52	50 %	7\20	35 %	5\8	62 %	2\4	50 %	7\15	46 %

Tabela 11: Igralna učinkovitost med Islandijo in Slovenijo

V Tabeli 11 je prikazana realizacija v odstotkih nekaterih napadalnih aktivnosti, ki jih je ekipa izvedla in zaključila s strelom. Slovenke so izvedle 61 napadov in dosegle 26 zadetkov, kar predstavlja 43-odstotno učinkovitost. Islandke so imele za enoodstotno točko slabšo učinkovitost (42 %) – dosegle so 26 zadetkov v 62 napadih. Skupna realizacija zadetkov Slovenk je 54 % (26 zadetkov od 48 poskusov). Islandska realizacija je slabša za 4-odstotne točke. Dosegle so 26 zadetkov od 52 strelav (50 %). Dobro realizacijo (100 %) so Slovenke imele iz krilnih mest (3 zadetki 3 streli) in iz 7 m (5 zadetkov od 6 strelav, 83 %). Nekoliko slabša je realizacija Slovenk s črte devetih metrov – 47% (11 zadetkov od 23 strelav). Slabša je realizacija na mestu krožnega napadalca 13 % (1 zadetek od 8 strelav). Realizacija pri prodorih je bila 80 % (4 zadetki od 5 strelav). Pri Islandkah je bil največji odstotek s črte sedmih metrov (5 zadetkov od 8 strelav, 62 %). Slabša učinkovitost pri strelav s črte 9 m, kjer je bilo doseženih 7 zadetkov od 20 poskusov (35 %). Na mestu krožnega napadalca so Islandke porabil za 2 zadetka 4 strele (50 %). Učinkovitost s krilnih položajev je bila 46 % (7 zadetkov od 15 strelav). Manjše število zadetkov je bilo doseženih iz prodora (1 zadetek od 1 strele, 100 %).

n. p.	igr.	igr.	l. p.	s. p	m.	p. p	Hi	TN
-------	------	------	-------	------	----	------	----	----

	c. o.		Več		Manj		nap		Nap		p nap		nap		za			
	z/s	%	z/s	%	z/s	%	z/s	%	z/s	%	z/s	%	z/s	%	z/s	%		%
SLO	9/18	50	6/7	86	1/4	25	4/4	100	2/3	66	0/1	0	0	0	0	0	0	31
ISL	8/17	47	4/7	57	3/5	60	4/4	100	1/4	25	2/3	66	0	0	1/2	50	26	

Tabela 12: Statistični podatki o napadu

V tabeli 12 so podatki o ekipni učinkovitosti obeh ekip na tekmi. Slovenija je boljša pri realizaciji v napadu na postavljenno consko obrambo (50 % : 47 %). V primerjavi z Islandijo je imela Slovenija v igri z igralcem več boljšo realizacijo v napadu (6 zadetkov od 7 strelav), Islandke pa 4 zadetke od 7 strelav (86 % : 57 %). Ob igri z igralcem manj pa je slabšo realizacijo imela Slovenija (1 zadetek od 4 strelav). Islandke pa 3 zadetke od 5 strelav (25 % : 60 %). Pri realizaciji individualnih protinapadov sta obe reprezentanci 100 %, obe sta dosegli 4 zadetke od 4 strelav. Pri skupinskih protinapadih so imele Slovenke z 2 zadetkoma od 3 strelav boljšo realizacijo v primerjavi z Islandkami, ki so dosegle 1 zadetek od 4 strelav (66 % : 25 %). Slovenke niso izvedle nobenega moštvenega protinapada, Islandke pa so realizirale 2 zadetka od 3 strelav (66 %). Prav tako Slovenke niso izvedle podaljšanega protinapada in hitrega centra. Islandke podaljšanega napada niso izvajale, hitro izvajanje začetnega meta pa so realizirale z 1 zadetkom od 2 strelav. Slovenke so imele 5-odstotnih točk več tehničnih napak kot Islandke (31 % : 26 %).

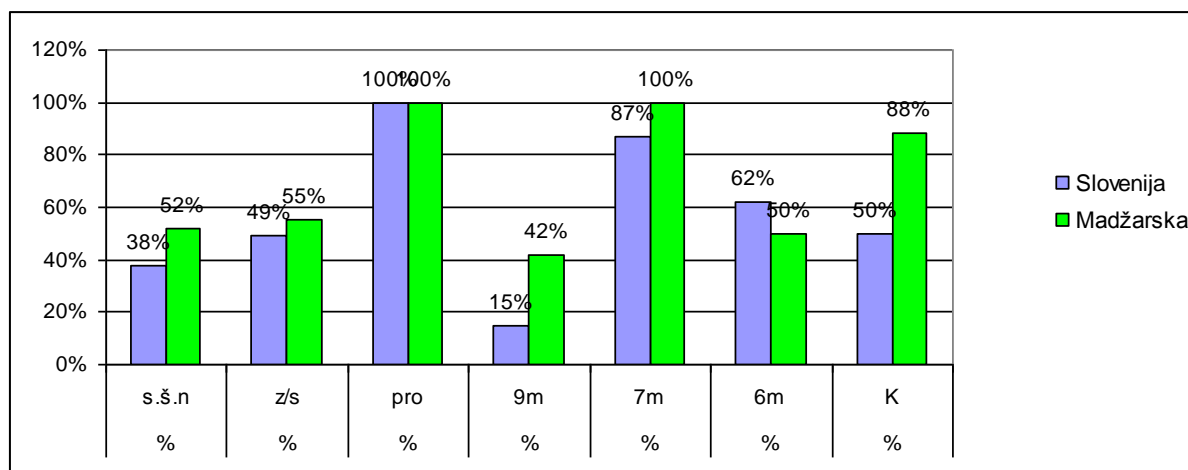
Slika 10: Sanja Gregorc

Slika 10: Tudi Sanja Gregorc je bila še kadetinja, vendar je odigrala pomembno vlogo v fazi branjenja in se razvija v izvrstno obrambno specialistko na mestu tretje branilke.

Dogajanje na tekmi

Slovenke so se islandski reprezentanci zoperstavile z obrambo 6 : 0. Zgoščeno in visoko obrambo Slovenk so nasprotnice prebijale s hitrim prenosom žoge in zato prihajale do lažjih zadetkov. Slovenke so v napadu odigrale odločno, vendar je njihove strele zaustavljala vratarka. Po zaostanku 3 zadetkov je selektorka spremenila obrambno postavitev. Proti obrambi 5 : 1 so Islandke naredile več napak pri prenosu igre in s tem omogočile lahke zadetke Slovenkam iz protinapadov. Proti koncu polčasa je islandska vratarka ubranila tri strele in polčas se je zaključil z razliko treh zadetkov zaostanka Slovenk (13 : 10). Drugi polčas so Slovenke vztrajale v obrambni postavitvi 5 : 1. Islandke so prednost treh zadetkov zadržale do polovice drugega polčasa. Slovenke so proti obrambi 6 : 0 igrale bolj odločno in s pomočjo napak nasprotnic lažje zadevale iz protinapadov. Rezultat so remizirale in dosegle prvo točko (26 : 26).

Analizirali smo tekmo med Slovenijo in Madžarsko.

Slika 11: Učinkovitost Madžarske in Slovenije v odstotkih

	s. š.	N	%	p.n	%	pro	%	z/s	%	9 m	%	7 m	%	6 m	%	K	%
SLO	64	38 %	3\3	100 %	1\1	100 %	24\49	49 %	3\19	15 %	7\8	87 %	5\8	62 %	5\10	50 %	
MAD	64	52 %	3\5	60 %	1\1	100 %	33\60	55 %	16\38	42 %	3\3	100 %	2\4	50 %	8\9	88 %	

Tabela 13: Igralna učinkovitost med Slovenijo in Madžarsko

Tabela 13 prikazuje, da so Slovenke od 64 izpeljanih napadov dosegle 24 zadetkov, kar je 38 % uspešnost. Madžarke so od 64 izpeljanih napadov dosegle 33 zadetkov in so bile 52 % uspešne. Skupna učinkovitost realizacije strelav pri Slovenkah je bila na tej tekmi 49-odstotna, učinkovitost Madžark pa 55-odstotna. Slovenke so bile najmanj učinkovite pri strelah iz devetih metrov 15 % (3 zadetki od 19 strelav).

Madžarke so za 16 zadetkov iz 9 m potrebovale 38 strelav (42 %). Pri strelah iz sedmih metrov so imele Madžarke (3 zadetke od 3 strelav) večji odstotek uspešnosti 100 % : 87 %, vendar so Slovenke dosegle več zadetkov (7 od 8 strelav). Odstotek uspešnosti krožnega napadalca v primerjavi z Madžarkami je pri Slovenkah večji 62 % : 50 %. Slovenke so s krilnih položajev zadele 5 od 10 strelav, kar je 50 % učinkovitost, Madžarke pa so zadele 8 od 9 strelav, kar je 88 % uspešnost. Prodori obeh ekip (1 zadetek od 1 strela) so bili 100 %.

	n. p.		igr.		igr.		l. p		s. p		m. p		p. p		Hi		TN
	c.o.		Več		manj		na		na		na		na		za		
	z/s	%	z/s	%	z/s	%	z/s	%	z/s	%	z/s	%	z/s	%	z/s	%	
SLO	8/18	44	6/16	38	1/3	33	4/5	80	0/3	0	0/1	0	1/1	100	0/1	0	33
MAD	18/36	50	½	50	4/8	50	2/4	50	4/5	80	0/2	0	1/1	100	0	0	14

Tabela 14: Statistični podatki o napadu

Iz tabele 14 je razvidno, da so pri igri na postavljeno obrambo Slovenke dosegle 8 zadetkov od 18 strelav (44 %). Madžarke so kljub dobremu zaustavljanju Slovenk dosegle le 18 zadetkov od 36 strelav (50 %). Ob igri z igralcem več so bile učinkovitejše Madžarke z 1 zadetkom od 2 strelav (50 % : 38 %), vendar so Slovenke dosegle več zadetkov 6 od 16 strelav. Ob igri z igralcem manj so bile učinkovitejše Madžarke (50 % : 33 %). Slovenke so pri individualnih napadih dosegle 4 zadetke od 5 strelav (80 %). Madžarke so bile z dvema zadetkoma od štirih 50-odstotno uspešne. Slovenke niso realizirale nobenega zaključnega zadetka od 3 strelav v moštvenem protinapadu. Madžarke so realizirale 4 zadetke od 5 strelav (80 %). Nobena reprezentanca ni zadela gola pri moštvenem protinapadu in pri hitrem izvajanju začetnega meta. Podaljšan protinapad sta obe reprezentanci realizirali z 1 zadetkom in 1 strelom. Slovenke so imele več tehničnih napak (21), kar je 33 % vseh napadov, kot Madžarke (15), kar predstavlja 14 % vseh napadov.

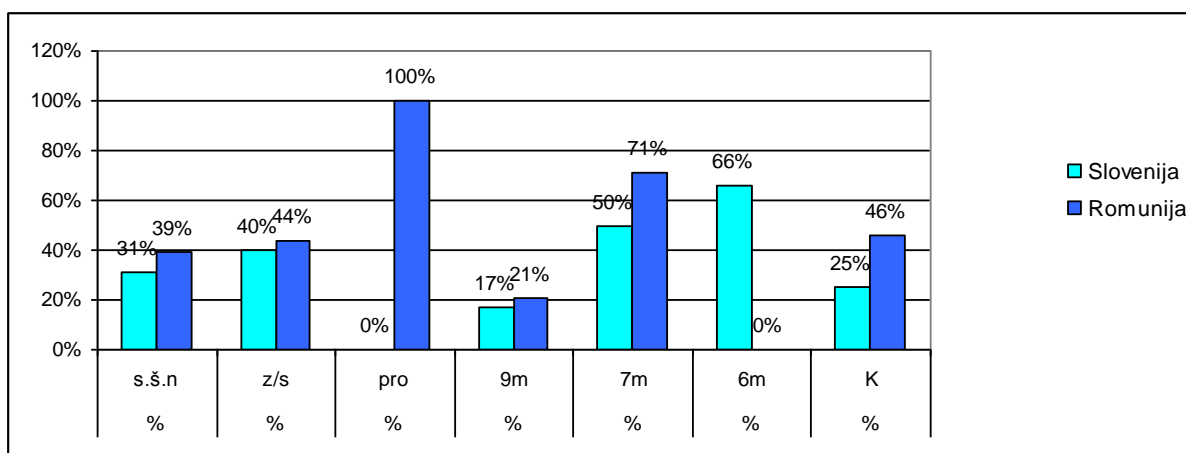
Dogajanje na tekmi

Slovenke so z obrambo 6 : 0, nekaj blokadami in ubranjenimi streli osvojile žogo in si na začetku priigrale prednost treh zadetkov. V napadu so proti obrambi 4 : 2 z vtekanji uspešno zadevale. Po spremembi obrambe madžarskega selektorja na 5 : 1 so Slovenke naredile več tehničnih napak in slabo zadevale s črte devetih metrov. Z nekaj obrambami madžarske vratarke so si nasprotnice priigrale v prvem polčasu prednost štirih zadetkov (12 : 16). Trdna 5 : 1 obramba Madžark je Slovenke še naprej prisilila, da so vse težje zadevale in delale napake v napadu. Pravih rešitev ni bilo. Madžarke so v napadu zadevale iz uigranih kombinacij in si na koncu drugega polčasa priigrale devet zadetkov prednosti (24 : 33).

5.3.4 ČETRТА TEKMA – ROMUNIJA : SLOVENIJA

Analizirali smo tekmo med Romunijo in Slovenijo.

Slika 12: Odstotkovna učinkovitost Romunije in Slovenije

	s. š.	N	%	p. n	%	pro	%	z/s	%	9 m	%	7 m	%	6 m	%	K	%
SLO	64	64	31 %	5\7	71 %	0	0 %	20\50	40 %	4\23	17 %	2\4	50 %	8\12	66 %	1\4	25 %
ROM	64	64	39 %	4\10	40 %	5\5	100 %	25\57	44 %	4\19	21 %	5\7	71 %	0\1	0 %	7\15	46 %

Tabela 15: Igralna učinkovitost na tekmi med Romunijo in Slovenijo

Iz tabele 15 je razvidno, da so Slovenke izvedle 64 napadov in dosegla 20 zadetkov, kar predstavlja 31 % učinkovitost. Romunke so imele boljšo učinkovitost za 8 %, saj je njihova realizacija bila 39 %, dosegle so 25 zadetkov v 64 napadih. Skupna učinkovitost realizacije strel pri Slovenkah na tej tekmi je bila 40 %, zadele so 20 od 50 strel, učinkovitost Romunk z 25 zadetki od 57 strel je bila 44 %. Slovenke so imele zelo slabo iz črte 9 m. Od 23 poskusov so dosegle le 4 zadetke (kar je le 17 % realizacija). Prav tako niso bile uspešne s krilnih mest. Od štirih strel so zadele enega. Prodora niso izvedle. Uspešnejše so bile iz črte 6 m (66 %; 8/12) in 7 m, kjer so dosegle 2 zadetka od 4 strel (50 %).

Na drugi strani so Romunke bile pri prodorih 100 % uspešne (5/5), prav tako pa tudi pri izvedbi 7 m (71%), pet zadetkov od sedmih strelav. Največ zadetkov so Romunke dosegle s krilnih mest, 7 zadetkov od 15 strelav (46 %). En strel in noben zadetek s črte šestih metrov kaže na dobro pokrivanje krožnega napadalca.

	n. p.		igr.		lgr.		l. p		s. p		m. p		p. p		Hi		TN	
	c.o.		Več		manj		na		na		Na		na		za			
	z/s	%	z/s	%	z/s	%	z/s	%	z/s	%	z/s	%	z/s	%	z/s	%		%
ROM	12/22	55	¾	75	1/2	50	3/8	38	1/2	50	0/0	0	0/1	0	0	0	0	22
SLO	7/21	33	0/1	0	0/5	0	5/6	83	1/4	25	1/1	100	0/0	0	0	0	0	37

Tabela 16: Statistični podatki o napadu

Iz tabele 16 vidimo, da so bile Slovenke primerjavi z Romunkami slabše pri realizaciji v napadu na postavljeno consko obrambo (55 % : 33 %), Romunke so imele 12 zadetkov od 22, Slovenke pa 7 zadetkov od 21 strelav. Slovenke so bile slabše pri realizaciji napadov z igralcem manj – 0 zadetkov od 5 strelav in z igralcem več – 0 zadetkov od 1 strela. Romunke so z igralcem več realizirale 3 zadetke od 4 strelav (75 %), z igralcem manj pa 50 % (1 zadetek od 2 strelav). Najboljšo realizacijo – 83 % – so imele Slovenke pri individualnem protinapadu (5 zadetkov od 6 strelav). Slabšo realizacijo so imele Slovenke pri skupinskem protinapadu 1 zadetek od 4 strelav, kar je 25 % realizacija. Romunke so imele slabšo realizacijo individualnega protinapada 3 zadetki od 8 strelav (38 %) in boljšo v skupinskem protinapadu 50 % (1 zadetek od 2 strelav). Romunke niso izvajale moštvenega protinapada in hitrega centra, en podaljšan protinapad pa niso realizirale. Slovenke so en zadetek od enega strela moštvenega napada realizirale 100-odstotno, niso pa izvajale podaljšanega protinapada in hitrega izvajanja začetnega meta po dobljenem zadetku. Slovenke so

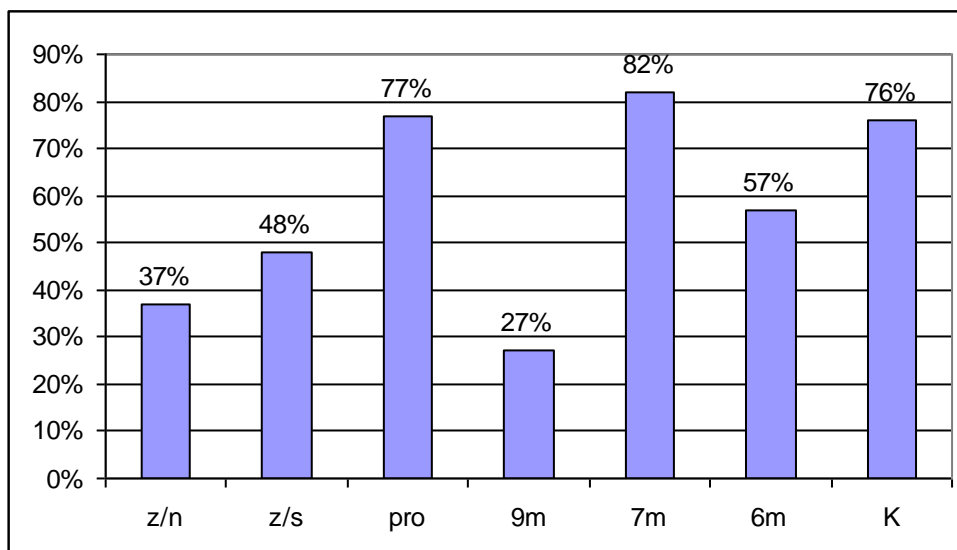
imele več tehničnih napak (24), kar predstavlja 37 % vseh napadov. Romunke so jih imele manj (14), kar je 22 % vseh napadov.

Dogajanje na tekmi

Slovenke so z vletavanji na krožnega napadalca in menjavo mest premagovale obrambo 3 : 2 : 1 nasprotnic. Z odlično obrambo 6 : 0 in obrambami vratarke so dosegle dva zadetka iz protinapada in si priigrale prednost šestih zadetkov. Romunke so v napadu prihajale do zadetkov iz individualnih akcij posameznic in se ob koncu prvega polčasa približale na tri zadetke zaostanka (9 : 11). Drugi polčas so Romunke odigrale globoko obrambo 6 : 0. Po tehničnih napakah in ubranjenih streljih Slovenk so si priigrale prednost. Slovenke z obrambo 6 : 0 niso zaustavljale streljev nasprotnic, v napadu pa odigrale neodločno, zato so izgubile z rezultatom 20 : 25.

6 INTERPRETACIJA IZBRANIH REZULTATOV

6.1 SKUPNA USPEŠNOST PO ŠTIRIH ODIGRANIH TEKMAH

Slika 13: Skupna uspešnost Slovenk v odstotkih

Slovenke so po štirih tekmah imele po 259 napadih 37 % učinkovitost, skupno strelsko učinkovitost pa 48 %. Najvišjo učinkovitost so imele iz sedmih metrov 82 % (9 zadetkov od 11 strelav). Pri prodorih so imele Slovenke 77 % učinkovitost (7/9), za odstotek nižjo učinkovitost so imele s krilnih mest. Za 13 zadetkov so potrebovale 17 strelav. S črte šestih metrov so bile 57 % učinkovite. Slovenke so imele slabo učinkovitost iz črte 9 metrov (25 %).

Slo	z/n	%	z/s	%	Pro	%	9 m	%	7 m	%	6 m	%	K	%
Sku	96/259	37 %	96/202	48 %	7/9	77 %	25/91	27 %	9/11	82 %	20/35	57 %	13/17	76 %

1. tek	26/70	37 %	26\48	54 %	4\5	80 %	11\23	47 %	5\6	83 %	1\8	13 %	3\3	100 %
2. tek	26/61	43 %	26\55	47 %	2\3	66 %	7\26	26 %	4\4	100 %	6\7	85 %	4\10	40 %
3. tek	24/64	38 %	24\49	49 %	1\1	100 %	3\19	15 %	7\8	87 %	5\8	62 %	5\10	50 %
4. tek	20/64	31 %	20\50	40 %	0	0 %	4\23	17 %	2\4	50 %	8\12	66 %	1\4	25 %

Tabela 17: Skupna učinkovitost po 4 tekmah

V tabeli 17 je prikazana posamezna in skupna učinkovitost štirih tekem. Razvidno je, da je skupna učinkovitost napadov 37 %. Strelska učinkovitost Slovenk je 48%. Dobro učinkovitost imajo Slovenke s črte sedmih metrov (82 %), prodorov (77 %), s krilnih mest (76 %) s črte šesti metrov. Slabša uspešnost je vidna pri streljih s črte 9 metrov (27 %).

Iz tabele 17 je mogoče razbrati, da je pri večini streljev iz tekme v tekmo trend padanja odstotka uspešnosti. Na zadnji tekmi je bila učinkovitost najslabša. Glede na to, da so bile nasprotnice na vseh štirih tekmah po kvaliteti primerljive med sabo, bi to lahko interpretirali kot slabšo telesno pripravo slovenskih igralk, kar je vzrok, da igralk niso sposobne odigrati turnirskega sistema, posledično pa je prisoten padec psihološke moči.

	n. p.		igr.		igr.		l. p		s. p		m. p		p. p		Hi		TN
	c.o.		več		manj		na		na		na		na		za		
	z/s	%	z/s	%	z/s	%	z/s	%	z/s	%	z/s	%	z/s	%	z/s	%	%
Sk	33/81	40	17/33	51	2/13	15	15/20	75	8/20	40	2/4	50	1/1	100	2./6	33	32
1. tek.	9/24	38	5/9	56	0/1	0	2/5	50	5/10	50	1/1	100	0/0	0	2/5	40	32
2. tek.	9/18	50	6/7	86	¼	25	4/4	100	2/3	66	0/1	0	0	0	0	0	31
3. tek.	8/18	44	6/16	38	1/3	33	4/5	80	0/3	0	0/1	0	1/1	100	0/1	0	37
4. tek.	7/21	33	0/1	0	0/5	0	5/6	83	1/4	25	1/1	100	0/0	0	0	0	37

Tabela 18: Skupna učinkovitost napada po 4 tekmah

Iz tabele 18 je razvidno, da so bile Slovenke pri napadu na postavljeno consko obrambo po 4 tekmah 40 %. Ob igri z igralcem več 51 %, z igralcem manj pa 15 %. Pri individualnem protinapadu so bile 75 %, skupnem protinapadu pa 40 %. Uspešnost moštvenih napadov je 50 %, podaljšan protinapad je bil izveden samo en, ampak uspešno. Uspešnost hitrega izvajanja začetnega meta po dobljenem zadetku je bila 33 %. Slovenke so imele skupno 84 tehničnih napak, kar je 32 % od 259 napadov.

6.2 IGRA V FAZI PROTINAPADA

Protinapadi so bili večinoma skupinski in individualni, nekaj jih je bilo tudi moštvenih, skoraj nič oz. malo pa je bilo podaljšanih protinapadov. Protinapadi so potekali v treh valovih. V prvem valu sta sodelovali krilni igralki. Dve igralki (največkrat srednja zunanja in krožna napadalka) sta se odkrivali proti sredini igrišča (vsaka na svojo stran) in se vključevali v igro v drugem valu ob neprestanem spremljanju žoge in pripravljenosti za takojšnjo vključitev v igro v fazi prenosa žoge. V tretjem valu sta

prav tako sodelovali dve igralki, ki sta bili zadolženi za sprejem žoge od vratarja in za smotno izbiro prve podaje v polje soigralkam drugega ali prvega vala.

6.3 IGRA V FAZI NAPADA NA POSTAVLJENO CONSKO OBRAMBO

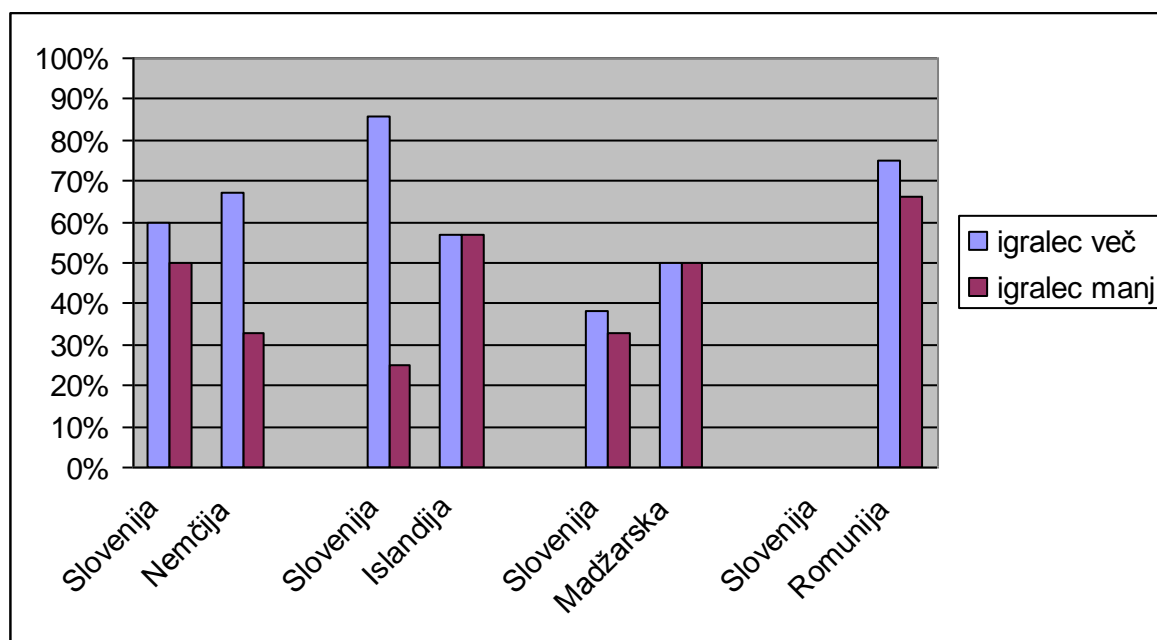
Igralke slovenske mladinske reprezentance so na prvenstvu napadale različne obrambne postavitve nasprotnic (5 : 1, 6 : 0, 3 : 2 : 1, 4 : 2, 5 + 1). V fazi napada na postavljeno consko ali kombinirano obrambo so skušale z izvajanjem raznovrstnih aktivnosti (nalet, preigravanja, varanja, prodori, križanja, menjavanja mest, povratne podaje, prehod zunanjih in krilnih igralk na drugega krožnega napadalca, blokade) pripraviti priložnosti za strele od zunaj, s kril in mesta krožnega napadalca. Pripravljene so imele vrsto akcij, ki so jih zaključevale na različno izpeljane načine. V primeru, da napadi niso bili organizirani (premalo sodelovanja med igralkami), so jih igralke zaključevale s samostojnimi aktivnostmi in streli.

V napadu na postavljeno consko obrambo 6 : 0 so Slovenke poskušale doseči zadetke predvsem s streli od zunaj. S hitrim naletom in križanji so poskušale ustvarjati prazen prostor v obrambi na mestih zunanjih (streli od zunaj in iz prodorov) in krilnih igralk.

Večino igralnega časa pa so napadale na postavljene globoke obrambne postavitve (6 : 0, 5 : 1, 3 : 2 : 1, 4 : 2) ali kombinirane obrambne postavitve (5 + 1). Cilj nasprotnic je bil predvsem preprečevanje strelod od zunaj. Igralke Slovenije so poskušale razbijati obrambo z zunanjih in krilnih igralk na mesto drugega krožnega napadalca in ustvariti priložnosti za strele od zunaj ali z mesta krožnega napadalca. Pri tem so izvajale različne aktivnosti, kot so menjavanje mest, križanja, povratne podaje, preigravanje in prodori.

6.4 IGRA OB ŠTEVILČNEM NERAVNOVESJU

Analizirali smo igro ob številčnem neravnovesju.

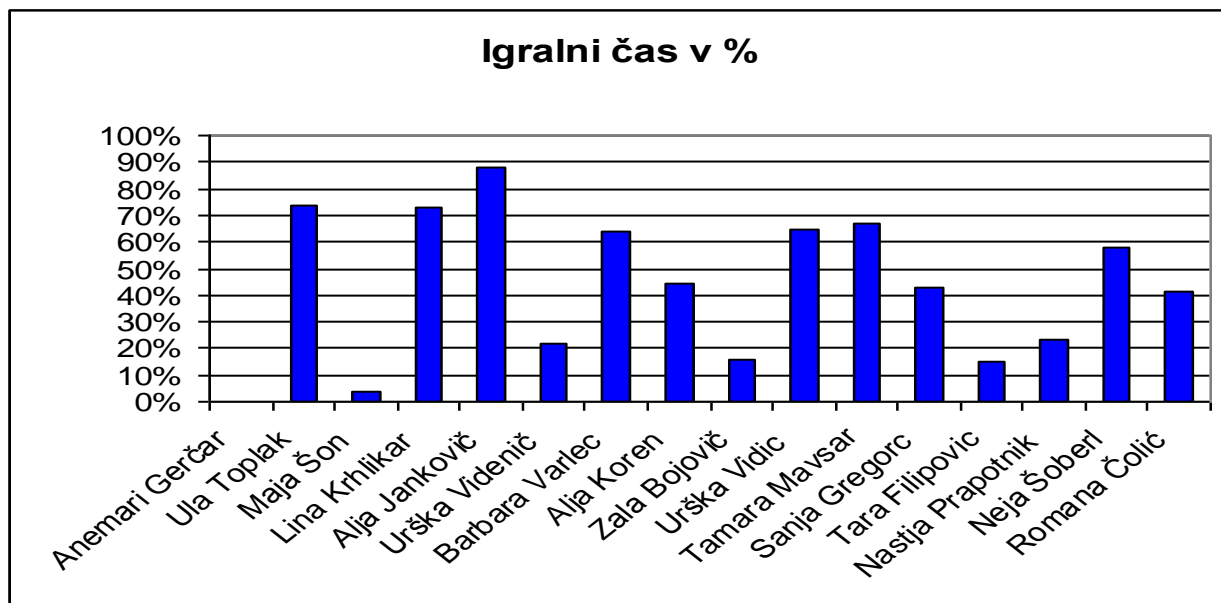
Slika 14: Igralec več, igralec manj

Slika 13 prikazuje graf uspešnosti ekip v prvem delu tekmovanja ob številčnem neravnovesju.

Iz grafičnega prikaza je mogoče razbrati, da so boljše učinkovitost v prvi tekmi imele ob igralcu manj in igralcu več Nemke. Na drugi tekmi je bila učinkovitost Slovenk z igralcem več v primerjavi z Islandkami večja. Manjša pa je bila učinkovitost z igralcem manj. Večjo učinkovitost na 3. tekmi z igralcem več in igralcem manj so imele Madžarke. Na zadnji pa Slovenke niso izkoristile igralca manj pri nasprotnicah.

6.5 IGRALNI ČAS V ODSTOTKIH

Merili smo tudi, koliko časa je bila v igri posamezna igralka.

Slika 15: Igralni čas

Na sliki je grafični prikaz igralnega časa na štirih tekmah. Visok odstotek časa v igri so imele mlajše igralkе: Tamara Mavsar (67 %), Urška Vidic (65 %), Alja Koren (44 %), Sanja Gregorc (43 %) in Neja Šoberl (58 %). Največ časa je na igrišču preživela Jankovič Alja (88 %), najmanj pa Anemari Grčar (0 %).

7 ZAKLJUČEK IN SMERNICE

Namen pričujočega dela je bil analizirati igro, slovenski model igre in strelsko

učinkovitost ter na osnovi kvantitativne analize sklepati o aktualnih problemih slovenskega ženskega rokometu. V svojem poročilu je takratna selektorica M. Bon (2008) napisala: "Slovenija je na prvenstvu osvojila 15. mesto, kar je manj od pričakovanega. Visoka pričakovanja javnosti in igralk so se oblikovala glede na dobre uvrstitve te generacije na prejšnjih prvenstvih. Glede na poznavanje mednarodnega prostora in konkurence ter po poškodbah nosilk smo v strokovnem vodstvu vedeli, da so pričakovanja igralk skoraj nemogoče uresničljiva. Iz strokovnega vidika se je postavljalo predvsem vprašanje, kako so posamezne igralk te generacije sposobne odigrati na vrhunski ravni sedaj, ko so se povsem približale članski konkurenci. Že v preteklosti slovenskega rokometu se nam je dogajalo, da so bile naše generacije zelo uspešne na ravni mlajših starostnih kategorij, v času prehoda v člansko kategorijo pa so na površje prišle omejitve igralk za igranje na vrhunski ravni v članski reprezentanci". Naši podatki v veliki meri potrjujejo navedbe takratne selektorice.

Bonova v nadaljevanju tudi navaja: "Na svetovnem prvenstvu 2008 pa so bile razmere precej drugačne. Dobre uvrstitve tako sicer ni. V razmerah, v kakršnih smo delovali na svetovnem prvenstvu 2008, bi jo tudi težko uresničili. Ta reprezentanca bi bila konkurenčna najboljšim, če bi bila v kompletni sestavi, ali pa vsaj v takšni kot na kvalifikacijah v Ormožu. Uspeha proti Norvežankam ne gre pozabiti – tudi zato ne, ker se bo na velika tekmovanja vse težje uvrščati. Naše reprezentantke v Makedoniji so se trudile po najboljših močeh, borbenost in voljni moment sta bila na najvišji ravni. Če bi se nam nekatere stvari v igri bolje izšle, bi lahko tudi v tej sestavi dosegli bistveno več. Pač se ni izšlo. Na vsaki tekmi smo imeli del, ki smo ga odigrali res dobro, vendar premalo za boljši dosežek. V naši igri je bilo preveč tehničnih napak in slabih taktičnih rešitev, kljub temu da smo jih v analizah tekmecev natančno predvideli", je o poteku tekmovanj povedala Bonova.

V nadaljevanju je M. Bon iskala vzroke in pojasnjuje: »Vzroki so seveda večplastni. V preteklosti so bile med nosilkami igre te reprezentance Amra Pandžič, Urška Videnič, Maja Šon, Tara Filipovič, Maja Zrnec. Vse te igralk in še nekatere druge so poškodovane. Slovenija nima tako širokega kvalitetnega vrha, da bi toliko igralk lahko nadomestila. In igrali smo res s kvalitetnimi nasprotnicami, takšnimi, ki z reprezentancami delajo načrtno in dolgoročno«.

Iz tabele 16 je mogoče razbrati, da je pri večini strelav iz tekme v tekmo trend padanja odstotka uspešnosti. Na zadnji tekmi je bila učinkovitost najslabša. Glede na to, da so bile nasprotnice po kvaliteti na vseh štirih tekmah primerljive med sabo, bi to lahko interpretirali kot slabšo telesno pripravo slovenskih igralk, kar je vzrok, da igralk niso sposobne odigrati turnirskega sistema, posledično pa je prisoten padec psihološke moči.

Če na kratko povzamemo kvalitativno analizo: "Nemčija ima izjemno dobro selekcionirano ekipo, v zadnjem letu so naredili kvalitetni preskok z naturalizacijo igralk Nadje Nadgornajo, ki je ena najboljših igralk tega prvenstva. Nemčija je bila na koncu svetovni prvak. Madžarska je sicer nastopila z mlajšo generacijo, ki pa ima za sabo že veliko mednarodnih izkušenj, predvsem pa izdelan model, vezan na Gyor, iz katerega prihaja večino reprezentantk. Osvojile so peto mesto. Romunija nadaljuje tradicijo izjemnega dela z mladimi kategorijami, po individualni kakovosti posameznic nas hudo prekašajo. Islandija pa je vse presenetila s kakovostjo, vezano na tipični skandinavski model igre, s kvaliteto posameznih igralk in izredno ekipno povezanostjo. Poleg tega je bilo na tem prvenstvu ponovno potrjeno, da se kvalitetni vrh širi. Prav navdušujoče je, kako kvalitetno igrajo reprezentance, ki so še pred leti veljale za »outsiderje«. Tako so npr. Španke komaj premagale Brazilijo, Kazahstan je le za gol izgubil z Makedonijo, Islandija je premagala Nemčijo, Japonska je premagala Slovenijo. Kdor je gledal tekme, se je lahko prepričal, da ne slučajno, ampak zaradi kvalitete." Bon(2008).

Da je v igri Slovenk preveč tehničnih napak je mogoče razbrati iz analize, saj so naredile 84 napak. Od tega so naredile 61 napak pri igri na postavljeno obrambo, 14 napak v individualnem protinapadu, 6 napak v skupinskem protinapadu, 2 napaki pri moštvenem protinapadu in eno pri podaljšanem protinapadu. V povprečju so na tekmo naredile 21 napak.

Bon (2008) tudi ocenjuje, da se je slovenskemu ženskemu rokometu pač zgodilo soočenje z realnostjo in dodaja: "Doživeli smo to, kar na ravni strokovnega sveta pravzaprav ves čas ugotavljamo. Soočenje z realnostjo pravzaprav doživlja cel slovenski rokomet. Pri postavljanju ciljev in našega mesta na rokometnem zemljevidu si v zadnjem obdobju mečemo pesek v oči. Postavljamo si cilje, kot bi imeli mi nadpovprečne naravne telesne danosti ali pa, kot da bi mi več kot ostali vlagali v

razvoj posameznic in reprezentance. Pa vsi vemo, da ne. V preteklosti je ta reprezentanca lahko bila uspešna, ker so naše reprezentantke – igralkе igrale prvo ligo in bile nadpovprečno izkušene v času, ko so igralkе drugih držav igrale praktično le v svojih okrajih. Na zadnjem prvenstvu je reprezentanca dosegla odlično šesto mesto, vendar je premagala le dve reprezentanci (Nemčijo in Rusijo), ker je bil sistem tekmovanja in skupina bistveno drugačna. Kot že rečeno, ta generacija je kvalitetna, vendar ob odsotnosti toliko nosilk limitirana v kvaliteti. Poškodovane nosilke igre so nadomestile predvsem mlajše igralkе.“

Še nekateri generalni vzroki (Bon, 2008):

- naše igralkе niso adaptirane na igro v hitrosti,
- poškodb več nosilk ne moremo nadomestiti, saj je kakovostni vrh zelo, zelo ozek,
- nosilke, ki so bile nepoškodovane, niso bile v optimalni formi (Varlec, Jankovic, Videnič deloma poškodovana, Filipovič, Bojovič – poškodba na tekmovanju),
- igralkе letnika 1990, ki smo jih priključili, so sicer zelo kvalitetne in so po kvaliteti povsem primerljive, vendar že v osnovi ni optimalno, da jih moramo vključevati (to pomeni, da je pri generaciji 1988 kvalitetni vrh preveč zožan),
- igralkе, generacija letnik 90, ki smo jih (moralo) priključiti (Mavsar, Koren, Vidic, Šobrl, Gregorc) veliko obeta, je mednarodno primerljiva in je perspektivna, po drugi strani pa iz vidika generacije 88 in slovenskega rokometu ni optimalno, da jih moramo vključevati,
- posameznice reprezentanc v skupini (Nemčija, Romunija, Madžarska) prekašajo naše igralkе v individualnem znanju,
- velike razlike so nastajale v procentu realizacije; prikazujemo procent strelske učinkovitosti naših po prvih treh tekmah (Nemčija, Islandija, Madžarska).

Bonova (2008) tudi opozarja, da bo potrebno dolgoročno, sistematično delo in dodaja: “Že leta opozarjam, da v razvoju mladih igralk grešimo. Kot rečeno iz vidika ženskega rokometu in generacije 88 ni optimalno, da nimamo dovolj bolj kakovostnih igralk in moramo vključevati mlajše. S tem »priznamo«, da nimamo dovolj

kakovostnih igralk te generacije, po drugi strani pa ima prehitavanje v igralskem razvoju še druge omejitve. Postavlja se vprašanje, kje grešimo, da se razvoj na ravni prehoda iz mladink v članice (= optimalna kategorija) zaustavi. Drugače povedano, če smo do mladinske kategorije primerljivi z najboljšimi, v mladinski in predvsem v članski pač nismo.

Kaj narediti? Pred leti sem že predlagala posvet slovenskih ženskih klubov, da bi se dogovorili o vzajemnem delu. Morali bi seveda ostati tekmovalni in rivalski, vsi skupaj pa bi morali spremeniti doktrino dela z mladimi. Dokler bo pri najmlajših prioriteta igranje na rezultat, bomo težko naredili kvaliteten preskok. To, da so naše reprezentance igrale skoraj izključno tekme s Hrvaško (ki je sicer kvaliteten nasprotnik), ni najboljši poligon za razvoj in slaba priprava za tekmovanje. Ker imamo ozko bazo, moramo delati bolje kot drugi. Preučiti moramo različne modele in vključiti najboljše oziroma tisto, kar je primerno za našo specifiko. V letih, ko v najbolj razvitih državah razmišljajo le o individualnem razvoju igralk, pri nas 15-letnice že igrajo v prvi ligi in predvsem tekmujejo. Dokaj zlahka prihajajo do statusa reprezentantke, kjer pa po naši ustaljeni praksi zopet igramo zgolj na rezultat. Tako je kot prvo zanemarjen individualni razvoj, kar je praktično nemogoče nadoknaditi kasneje. Še večji problem pa je, da se igralk na ta način (na)vadijo igrati brez prevzemanja odgovornosti. Poleg tega že leta opozarjam tudi na to, da igramo prepočasi oziroma, da smo prepočasni tako v gibanju kot v reakcijah. Tako se nam je tukaj zgodilo, kar je bilo pričakovano – s počasno igro ta reprezentanca ni več uspešna, kot je bila v preteklosti, če smo igrali hitro, smo delali več napak kot druge. Kljub temu sem na tem tekmovanju zahtevala hitro igro, čeprav smo delali napake. Tako smo prednjačili v številu tehničnih napak. Če bi »ustavljali«, se te igralk nikoli ne bi razvile. Zaskrbljujoče je tudi, da nekatere igralk te generacije, sedaj ko bi morale konkurirati za člansko reprezentanco, govorijo o koncu igralske kariere. To ni dobro. Dobro pa je, da v nekaterih klubih v Sloveniji dobro delajo z mladimi. Največ mladinskih reprezentantk je iz Celja, med nosilkami igre so igralk iz Brežic in Škofje Loke, pa tudi iz ljubljanskega Krim Mercatorja. Tem sredinam se mora dobro delo z mladimi vsestransko obrestovati. Vendar moramo v metodiki dela z mladimi marsikaj spremeniti, dobro preučiti, kaj delajo najboljši in upoštevati naše specifičnosti. “ (Bon, 2008).

Navedbe Bonove, da igrajo počasi, če pa igrajo hitro, delajo napake, potrjujejo tudi naši podatki, saj smo ugotovili, da je v prvem delu bila slaba učinkovitost zaključevanja hitrega začetnega meta po dobljenem zadetku. Slaba je bila učinkovitost Slovenk z igralcem več, na zadnjih dveh tekmah, kar bi lahko potrdilo navajanja Radojkoviča (2009): "Ob igri z igralcem več je poleg taktičnih zahtev pomembno upoštevati zlasti psihološki vidik, ko ima ekipa igralca več v napadu oziroma igralca manj v obrambi. Verjetno je podzavestno psihološka napetost pri igri z igralcem več v napadu manjša, zato igralci velikokrat ne izberejo prave rešitve, po drugi strani pa je obramba veliko bolj angažirana, dinamična in agresivna, ko ima ekipa igralca manj, zato je to za napadalca, čeprav se zdi protislovno, prej ovira kot prednost. Seveda to ne pomeni, da je bolje igrati z igralcem manj, vendar pa je dejstvo, da ekipe največkrat ne izkoristijo dovolj priložnosti, ko imajo igralca več, in si ne pridobijo v tistem časovnem obdobju primerne prednosti v rezultatu." Navaja tudi »da ekipe v želji, da bi izkroistile številčno premoč v napadu, naredijo preveč napak, zato so rezultati v napadu prej negativni kot pozitivni.«

Kot navaja Bon (2008), smo tudi mi ugotovili, da bolj, ko se ta generacija približuje absolutni kategoriji, slabša je njena uspešnost. Podoben primer smo v slovenskem rokometu že spremljali. Če lahko govorimo o primerljivosti slovenskih reprezentanc z velesilami, kot so Nemčija, Španija, Danska, v mlajših kategorijah v približevanju absolutni kategoriji ni več tako. Nenazadnje je slika tega dela tudi ta, da so iz tako perspektivne generacije oziroma iz te, ki je igrala na analiziranem prvenstvu, trenutno status članske reprezentantke le Varlec in Šon. Seveda se poraja vprašanje smernic oziroma kaj storiti za »večji izplen«.

Osnovne smernice bi tako bile, da prilagodimo koncept dela z reprezentancami. To v prvi vrsti pomeni, da ne bo prihajalo do tako zgodnje specializacije po igralnih mestih in da ne bo zgodnje usmerjenosti v rezultat. Delati tako sistematično, da ne bomo prezgodaj vključevali mlajših reprezentantk v starejše reprezentance. Vsem trenerjem v mlajših kategorijah naj bo cilj vzgoja vrhunskih posameznic za člansko moštvo in ne igra na rezultat za vsako ceno. Za to pa je potrebno izdelati generalni koncept temelječ na teh spoznanjih. Podobno delajo v vseh najboljših reprezentancah.

Slika 16: Slovenska reprezentanca

Na sliki 16: Slovenska reprezentanca je pogosto poizkušala z dogovorjenimi napadalnimi kombinacijami (osebni arhiv).

Slika 17: Premalo prepričljivo

Na sliki 17: Proti zelo kvalitetnim tekmicam (npr. Nemčiji) je Slovenija napadalne aktivnosti izvajala premalo prepričljivo.

8 LITERATURA

Bon, M. (2008). Kratka ocena stanja v slovenskem ženskem mladinskem rokometu. *Trener rokomet*, 15 (1), 29–33.

Bon, M., Čuk, B. (2006). Pregled stanja v slovenskem ženskem rokometu in vizija razvoja od leta 2004 do leta 2008. *Trener rokomet*, 13 (1), 6–18.

Golčman, D. (2006). *Reševanje specifičnih situacij pri napadu na consko ali kombinirano obrambo v rokometu*. Diplomsko delo, Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.

Malić, Z. (1999). *Rukomet – pogled s klupe*. Zagreb.

Mihelič, J. (2007). *Protinapad v rokometu*. Diplomsko delo, Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.

Penko, B. (1983). *Pomen in vloga krožnega napadalca v napadu na consko obrambo 3 : 2 : 1 pri rokometu*. Diplomsko delo, Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.

Pori, P. (2005). Obremenitve in napor v rokometu. *Trener rokomet*, 12 (2), 12–22

Radojkovič, F. (2006). Ali je igra z igralcem več prednost? *Trener rokomet*, 13 (1), 23–4.

Sovdat, B. (2006). *Analiza rokometne igre glede na čas trajanja in učinkovitost zaključevanja napadov na evropskem prvenstvu leta 2004*. Diplomsko delo, Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.

Spaete, D. (2003). Tempospiel in allen Phasen. *Handball training*, 25 (3 + 4), 4–13.

Veraja, L. (2001). *Trenutno stanje modernega rokometu in možnosti razvoja igre v napadu*. Pulj: Rokometni seminar

Šibila, M. (2000). Projekt dela s Slovenskimi moškimi državnimi reprezentancami(1.del). *Trener rokomet*, 7 (2), 7–14.

Šibila, M. (2004): *Rokomet. Izbrana poglavja*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.

Yasar Sevim (2006). Latest trends in World Handball. Pridobljeno 20. 7. 2009, iz <http://www.eurohandball.com>.

Womens Junior World handball championship Macedonia 2008. Pridobljeno 1. 6. 2009, iz <http://www.worldhandballmkd2008.com>